

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VII N.º 357

Setmana del 27 de juliol
al 2 d'agost del 1986

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

*"Es inútil que
construïm esglésies i
escoles sinó posseïm
l'arma poderosa
d'una premsa
catòlica fidel".*

Pius X

dia "pro Orantibus"

El dia 27 de juliol, dia "Pro orantibus", l'Església demana als seus fidels que visquin en comunió amb les comunitats contemplatives de les seves diòcesis i de l'Església universal, a fi que siguin de debò el "Cor de l'Església" com deia Teresa de Lisieux.

Mn. Pere Tena, nomenat canonge de la seu de Barcelona

BARCELONA.— El cardenal Jubany ha nomenat canonge de la catedral de Barcelona el doctor Pere Tena i Garriga, especialista en teologia sacramental i litúrgica, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, de la qual va ser president fins l'any passat. El nou canonge també és fundador i director del Centre de Pastoral Litúrgica, així com de la revista "Phase". Nasqué a l'Hospitalet de Llobregat l'any 1928.

Mossèn Pere Tena tindrà cura a la catedral de les celebracions litúrgiques.

El Dr. Jubany presidí els actes al Canigó i a Perpinyà

Sentit d'unitat de la "pàtria catalana" en l'homenatge a Verdaguer

Sant Martí del Canigó, llum del passat i del present del fet català.

PERPINYÀ.— El bisbe de Perpinyà, Jean Chabbert, va destacar el sentit de la unitat de la "pàtria catalana", simbolitzat en el famós monestir de Sant Martí del Canigó, en el decurs d'un acte celebrat fa poc al dit monestir per tal de celebrar el centenari del poema "Canigó" de mossèn Cinto Verdaguer.

Els actes foren presidits pel cardenal de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, destacant la missa concelebrada a la catedral de Perpinyà el propassat dia 16 de juliol en la

qual el nostre prelat pronuncià una homilia que fou un himne a la fraternitat entre els homes i les terres d'ambdues vessants del Pirineu. Hi hagué així mateix conferències a càrrec dels sacerdots Prats i Hildebrand Miret.

Les diòcesis de Girona i Perpinyà celebraren amb aquests actes la commemoració, a la qual s'hàn afegit tots els prelats catalans, tenint com a significació principal no tan sols un cant al passat, sinó també, i principalment, un desig de presència en l'actualitat.

AFINANT

No us canseu de pregar!

JOAN E. JARQUE I JUTGLAR

Per raons que mai no m'he amoïnada a escatir no sóc gaire amic dels "dies" d'això o d'allò. Potser n'hi ha massa. Són tant desiguals en valor! Certes experiències em porten a témer que no siguin "el part de les muntanyes" d'expertes comissions "ad hoc", creades per a resoldre greus problemes: "...i perquè no establim un dia del-que-sigui?" ha dit il·luminat un membre de la comissió, i aquesta, amb un sospir de final de malson, ha aprovat per unanimitat la proposta i ha passat al següent punt a l'ordre del dia. I el que dic dels "dies" s'aplica semblantment als "anys". Qui es recorda enguany que aquest és "l'Any Internacional de la Pau"?

Tanmateix, aquest 27 de juliol és el dia "dels contemplatius/ves".

Creat, en principi, per ajudar amb una col·lecta els monestirs, sobretot femenins, en necessitat, es va començant i celebrant com un record agraït i confiat envers aquells germans i germanes nostres que s'hàn pres seriosament allò del Senyor a Marta: "t'escarrasses per moltes coses i sols una és necessària". Ells i elles, per la Comunió dels Sants, fan que en l'Església sigui veritat l'advertència paulina: "pregueu sense intermissió".

ESPECIAL SELVA DEL CAMP

Una peça que és l'obra de tot un poble.

Arran de la Representació de la Selva

CATALUNYA CRISTIANA, present al Baix Camp

Els dies 14 i 15 d'agost la Selva del Camp celebra la recuperació d'una de les peces més antigues del teatre català, la "Representació de l'Assumpció de Madona Santa Maria". Es tracta d'una obra paralitúrgica amb una gran capacitat de fer arribar el missatge que porta implícit. Amb aquest motiu li hem dedicat unes pàgines especials (pàgines 10-15).

PATRONAT D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

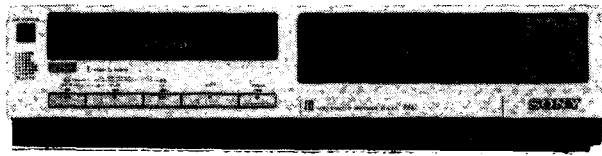
TRADICIONAL SORTEIG 1986

EN SUPORT DE

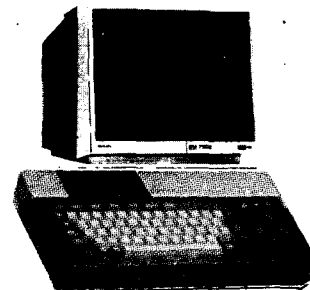
Catalunya Cristiana

1er. Premi. Un viatge per a dues persones a TERRA SANTA.

2on. Premi. Un magnífic aparell de video SONY.

3er. Premi. Un extraordinari ordinador personal PHILIPS (teclat i pantalla).

Desitjo participar en el TRADICIONAL SORTEIG 1986 en suport de CATALUNYA CRISTIANA

Envieu-me.....

Talonaris a 5.000 ptes.

Butlletes a 100 ptes.

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població..... C.P.....

Trameto l'import per taló barrat que incloc gir postal

CATALUNYA CRISTIANA c/ València 244, 2n. 08007 BARCELONA

A tots els nostres subscriptors, lectors i amics:

¡COL·LABOREU AL SOSTENIMENT DEL NOSTRE SETMANARI!

Adquiriu les butlletes a la vostra parròquia o lloc de culte habitual, o bé, directament a

CATALUNYA CRISTIANA
c/ València 244, 2n. 08007 BARCELONA
T. 215 27 39 / 215 27 84

**¡CATALUNYA CRISTIANA UNEIX!
¡UNIM-NOS AJUDANT CATALUNYA CRISTIANA!**

Catalunya Cristiana organitza:

RUTA DE SANT PAU

Visitant Síria, Turquia i Grècia del 12 al 31 d'agost 1986

DAMASC • PALMIRA • ALEP • ANTIOQUIA • ADANA • TARS • NEVSEHIR • ICONI • ANTALYA • PAMUKKALE
EFÈS • AYVALIK • ALEXANDRÓPOLIS • TESSALÒNICA • KALAMBAKA • DELFOS • ATENES

amb la direcció bíblico-cultural a càrrec de Mn. Joan Aragonès, membre de l'ASSOCIACIÓ BÍBLICA DE CATALUNYA

Com diu el seu títol, aquest viatge, vol ser una visita a les terres evangelitzades per Sant Pau en els seus tres viatges missioners, a més del lloc de la seva conversió, Damasc. No intentem, doncs, fer simplement turisme, sinó acostar-nos a l'Apòstol i sobretot al seu "Evangeli". Per això farem constants referències a les seves cartes, així com també a la situació històrico-cultural del seu temps.

VULL REBRE MÉS INFORMACIÓ DEL VIATGE "RUTA DE SANT PAU"

nom i cognoms .....
adreça .....
població .....

Envieu-ho a Catalunya Cristiana, València 244, 2n. - 08007 - Barcelona,
Podeu també adreçar-vos a la Srta. Maria Figueras - Tel.: 215 28 05 . 215 27 39

- Preu: 212.500,- Ptes. Aquest import comprèn: Bitllet d'avió anada i tornada Barcelona-Damasc i Atenes-Barcelona.
- Autocar de gran turisme amb aire condicionat en tot el viatge.
- Estada en hotels de gran categoria.
- Despeses d'aeroport.
- Despeses del visat per Síria.
- Pensió completa durant tot el recorregut.
- Un guia de parla espanyola per tot el viatge i diferent segons el país.
- Visites incloses en l'itinerari.
- Assegurança per tots el pelegrins.

PROPER VIATGES DE CATALUNYA CRISTIANA

MES D'OCTUBRE - L'INDIA
MES DE NOVEMBRE - TERRA SANTA

Assessorament

GAT 48

Catalunya Cristiana

Es un mitjà que construeix esglésies i escoles sinó posseïm l'arma poderosa d'una premsa catòlica fidel!

Plus X

MEMBRE DE LA UCIP
 Director: Joan E. Jarque i Jutglar
 Sots-director: Francesc Malgosa i Riera
 Edita: Edicions Terra Nostra, S.A.
 Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
 Disseny: Josep Samper i Aledo
 Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
 Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
 C./ València, 244, 2on. Tels: 215/27 39-28 05-27 84
 08007 Barcelona
 Impressora: Publigraf, S.A.L. Consell de Cent, 224,
 Barcelona. D.L.B. 14.387/79
 Subscripcions anuals:
 Catalunya: 3.900 ptes., resta de l'Estat espanyol,
 Andorra, Gibraltar i Portugal: 4.400 ptes.
 Europa: 7.400 ptes. Àfrica, Àsia i Filipines: 9.900 ptes.
 Amèrica: 9.150 ptes. Oceania: 12.400 ptes.
 EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA
 Difusió controlada per O.J.D.

Més enllà de l'anècdota

Les viatges pastorals del Papa van sent cada dia més normals. Criden menys l'atenció dels qui cerquen allò que és sensacional i, per tant, els grans mitjans de comunicació hi dediquen menys espai. És un fet evident. Té l'avantatge cert de contribuir que, tots plegats, trobem natural que el Papa realitzi la seva missió apostòlica visitant les Esglésies locals. Té però com a contracop que d'aquests viatges només n'arribi a l'opinió pública algun episodi pintoresc o estrident. El gruix de doctrina i d'orientacions pastorals que el Papa va donant, d'alguna manera a tota l'Església passa desapercebut. Llegir-se tots els discursos del Papa de cada visita fóra una tasca fatigosa (el Papa ha de parlar a cada lloc on va, i la gent vol que vagi a tot arreu!), i de fet deuen ser ben pocs els qui arriben a fer-ho.

En les pàgines de CATALUNYA CRISTIANA ens esforcem de donar allò que ens sembla ser més important de cada viatge. Avui, encara, voldríem cridar l'atenció sobre un episodi de la recent visita a Colòmbia del qual potser només n'ha quedat la impressió d'un episodi molest. Tanmateix creiem que el discurs de l'indi Andreu Camilo va ser un punt culminant d'aquell viatge. Va ser a Popayán, una vila en la qual els indis representen una minoria important. Camilo va ser interromput pels organitzadors. De moment semblava que potser havia parlat massa estona. De seguida hom s'adonà que és que havia tocat alguns temes que a algú li va semblar que no s'havien de plantejar davant del Papa. Va ser aquest qui va aclarir la situació. Ja quan es va posar a parlar se li notava un cert malhumor que tothom va interpretar que era causat per no haver deixat parlar l'Andreu. I al final de la cerimònia, el Papa va fer que se li donés el micro i que pogués llegir tot el que tenia preparat.

Va parlar de la lluita dels indis contra els qui els confisquen les terres, de la sang que s'ha vessat entre ells per la defensa dels seus drets, dels capellans que han estat assassinats perquè estaven amb ells, sobre tot de l'assassinat de l'únic capellà del seu poble, Alvaro Ulcue Chocue. En Camilo va parlar també de la llengua i de la cultura índies, de la seva medicina i de la seva educació, valors que només troben menyspreu o ignorància en l'opinió pública colombiana.

El Papa, per la seva banda, fent al·lusió a "l'opció preferent pels pobres" va parlar de "l'opció preferent de l'Església pels indis" cridant l'atenció, no sols dels colombians sinó de tots els pobles americans, sobre la situació marginal d'aquestes poblacions aborígenes. La majoria dels governs d'aquell Continent fan com si en els seus territoris no hi haguessin indis, quan de fet en alguns països representen el 20 o el 50 per cent, i són la majoria en alguns altres. Es diria que les èlites hispanoparlants s'avergonyeixen de tenir indis en els seus països; no volen comprendre que els indis, amb les seves cultures i llengües, amb el seu potencial humà, poden ser una riquesa per l'Amèrica Llatina.

La visita del Papa a Colòmbia és ja història. S'ha parlat certament de la teologia de l'alliberament —és "útil i necessària", ha dit el Papa— però no ha estat pas el punt central. Joan Pau II ha parlat cada dia dels veritables problemes del poble, de les condicions de vida dels camperols i dels que viuen en els barris immensos de les ciutats. Ha parlat del dret al treball. Ha animat les famílies a creure que una autèntica vida familiar és possible. Ha interpellat els rics que respectin "l'home" en la política, en l'economia, en la societat. Ha consolat els qui han sobreviscut als desastres d'Armero i de Popayán. Ha dit un no rotund a la guerrilla.

En un mot: Més enllà de l'anècdota picant o curiosa, ha predicat l'Evangelí encarnat en la realitat d'allí.

Com Tomàs

ANGELO SCOLA (II Sabato)

En el Pròleg al segon llibre del seu Comentari a les sentències, sant Tomàs interpreta en clau trinitària un esplèndid verset del llibre de Job (26,13). Traduït del llatí de la Vulgata, diu així: "El cel s'as-serena pel seu buf, la seva mà obstètrica posà a la llum la serp tortuosa". L'Aquiniès explica que buf, en llatí *spiritus*, és l'Esperit Sant, la mà és el Fill, i el possessiu (seu/seva) indica el Pare. Origen i fi, alfa i omega de tot, és la Trinitat. ¿Què pot pensar-se més positiu i exaltant d'aquest Pare que quan obre la mà (Fill) ho omple tot de bondat (Esperit)? Tanmateix, en el mateix instant en el qual l'arrel trinitària és revelada del tot, la realitat de les coses urgeix a Tomàs a associar-hi, amb imatges fulgurants, el drama de l'existència del Maligne i la seva derrota. L'art paridora de la beneïda mà ha descobert i posat a la vista de tots la serp tortuosa (*coluber tortuosus*). La redempció és l'art maièutica mitjançant la qual Crist per voluntat del Pare i per obra de l'Esperit Sant s'enfronta i venç el terrible drama del mal i genera l'home nou.

Quan he llegit a la *Domini et vivificantem* el verset de Job, en la potent arquitectura exegètica de Tomàs, m'ha vingut al pensament com un ascendent particularment eficaç de l'Encíclica. Amb aquesta el Papa completa el tríptic trinitari inaugurat amb la *Redemptor hominis*, desenvolupat en la *Dives in misericordia* i el posa en la base de la mateixa comprensió de l'home i de les coses. Realitats que, tothom hi està d'acord, són intrínsecament dramàtiques precisament per l'existència del mal en el món, del *mysterium iniquitatis*.

Una Trinitat que no s'hagués rebaixat per dues vegades, en la creació i en la redempció, hauria romàs tancada en un esplèndid aïllament, desconeguda i inaccessible. Però Crist ha vingut i ha proclamat públicament el seu nom, revelant de tal manera el misteri primerament confús, per dir-ho així, amb la naturalesa i oculta en els enigmes de l'Antic Testament. Ara, sense retornar a la convicció anselmiana per la qual Crist ha vingut precisament perquè l'home ha pecat, cap teologia no podrà negar que Ell ha vingut per prendre el nostre lloc de pecadors i alliberar-nos del pecat.

L'encíclica es mou exactament en aquesta lògica. En la primera part situa la persona amor de l'Esperit en el dinamisme de comunicació de la Trinitat, enfora d'ella. En la segona descriu un aspecte decisiu de la missió de l'Esperit que consisteix en un convèncer el món del pecat. La tercera part, finalment, se centra so-

bre el Jubileu de l'any Dos mil, entès com un missatge d'alliberament per obra de l'Esperit (n.60).

Els comentaris de la premsa s'han concentrat en la referència del Sant Pare sobre el materialisme, i al materialisme marxista en particular, com a dimensió exterior de la resistència a l'Esperit, característica de la nostra època. D'aquest passatge, presentat indegudament com a centre de l'encíclica, s'ha anat a parar fins a formular l'acusació d'apocaliptisme i fins de maniqueisme.

Tanmateix n'hi ha prou assenyalant la presència en l'encíclica d'un tema que fa de fil conductor, per desmuntar el castell d'immotivades acusacions, que a fi de comptes són dictades per la por que porta a censurar la realitat del pecat i les seves nefastes conseqüències. El fil unificador, no declarat explícitament, però proposat repetidament amb paternal cura pel Suprem Pastor, és l'antropologia. És l'amor apassionat de Joan Pau II per l'home, declarat en aquella inoblidable afirmació dels inicis del seu pontificat com "el camí de l'Església". El tema antropològic marca en l'encíclica els graus ascendents del diàleg vivificador que l'Esperit manté entre la Trinitat i l'home. Mirrem-ho més de prop.

"Si, en efecte, l'home és el camí de l'Església, aquest camí passa a través de tot el misteri de Crist com a model diví de l'home" (n. 59). Crist és presentat com a imatge perfecta del Pare i per això com a punt de comparació inevitable per l'home, fet, ell també al seu torn, a imatge de Déu. La paraula model no ens ha d'enganyar. Crist, no és un model que està davant l'home com estrany. En realitat, l'home descobreix "en si mateix la pertinença a Crist" (n. 59). El coneixement eficaç i l'actuació plena d'aquesta veritat de l'home es realitza només per obra de l'Esperit Sant. És l'Esperit el dispensador ocult d'aquesta "teoria i praxi" basada en l'Evangelí (n. 59) per la qual l'home en la seva pertinença a Crist comprèn millor fins també la seva dignitat d'home.

Des d'aquesta òptica, l'acció de l'Esperit en convèncer el món en quant al pecat, pertany a la seva missió d'introduir a la veritat total. Així, la descripció de la forma de resistència a l'Esperit apareix també com una afirmació dramàtica però realista de la llibertat de l'home. Ni l'una ni l'altra són la realitat final, però representen la situació real on es mou la llibertat de l'home i dels pobles. El Papa reclama aquests factors per invitar l'home, avui so-

vint dividit i menystingut, a aixecar el cap cooperant amb el gran moviment d'alliberació que l'Esperit obra en la història: "On hi ha l'Esperit del Senyor hi ha l'alliberament" (2C 3,17).

Aquests principis en els quals, segons el Papa, es resumeix tota l'antropologia cristiana (cfr.n.59), constitueixen el cor de l'Encíclica i representen al mateix temps el signe de contradicció plantat a la història de tots els temps i del nostre temps en particular.

Allò discriminant no està, efectivament, en un conflicte, insoluble per superficial, entre optimisme i pessimisme. No, la línia de demarcació passa més aviat entre els que es reconeixen pertanyents a Crist i els qui en el fons creuen que es pertanyen només a ells mateixos. Si el judici sobre la modernitat i les seves dramàtiques contradiccions esdevé en les paraules del Pontífex trepidant i sever, ho és per proposar una nova figura del catòlic antimodern. L'ansia del pastor urgeix l'home i la humanitat tota, a una metànoia que aprofundint la veritable dignitat de l'home, trobi finalment el fonament perenne: Crist, aquell que "revela l'home a l'home" (*Gaudium et spes*, 22).

Aquesta concentració cristològica de l'antropologia no implica de cap manera negar que l'Esperit bufa on vol, "fins i tot fora del cos visible de l'Església" (n.53). Seria desconèixer que Crist ha mort per tothom i que la vocació de l'home és una i és divina. Indica més aviat l'opció del Pastor suprem de fer ressonar de nou en aquest final de mil·lenni la veu profètica: "convertiu-vos perquè la plenitud dels temps ha arribat i la salvació és entre nosaltres" (cfr. n.52).

Les paraules del Papa es fonen, en aquest punt, amb aquelles que, brollades del si de l'Església al llarg dels segles, recorden a l'home la seva veritat. Aquesta es juga encara avui sobre una qüestió decisiva, la mateixa que el gran papa Joan XXIII, sovint reduït injustament a capdavanter de l'humanitarisme buit, proclamà amb fermesa en el discurs d'obertura del Vaticà II: "El gran problema plantejat al món des de gairebé dos mil anys, roman immutable: Crist, sempre resplendent al bell mig de la història i de la vida; els homes o estan amb Ell i amb la seva Església, i aleshores gaudeixen de la llum, de la bondat, de l'ordre i de la pau; o bé estan sense Ell o contra Ell i deliberadament contra la seva Església: esdevenen motius de confusió, causant asprors en les relacions humanes, i essent perill persistent de guerra fratricida".

L'O.E.P., sigles amb què a tot Catalunya hom coneixia i coneix encara la gran obra apostòlica, omplí els àmbits de la nostra terra en dos períodes de la vida religiosa i pública: des de la seva fundació pels anys vint fins a la guerra i a la postguerra amb el gran desenvolupament de tandes i recessos. Sens dubte fou l'obra que en certs moments va "controlar" el més gran nombre de persones que hi eren adherides. Sense exageració hom pot afirmar que en un moment determinat, en què la pràctica dels Exercicis Espirituals de Sant Ignasi es trobava en el seu punt més alt, era un costum molt difós entre els fidels cristians de practicar exercicis espirituals ignasians en una o diverses tandes, ultra aquells que els practicaven en règim obert.

Les grans realitzacions portades a terme per l'Obra d'Exercicis Parroquials requeririen molt d'espai per explicar-les i tal vegada arribarà el moment en què quallaran en un llibre, com el que ja existeix relatiu als primers anys de l'Obra a Catalunya.

Una entitat així, és natural que en moments de persecució religiosa com foren els tres anys de la revolució a casa nostra (1936-39), pugui comptar amb un gran nombre de víctimes. Molts dels catòlics destacats de cada poble, poblet o ciutat de la nostra terra foren perseguits a mort i la gran majoria d'aquests eren exercitants, inscrits a les Lligues de Perseverança de les Parròquies o a les interparroquials, alguns a les comissions de propaganda.

Si hi havia, aleshores, el 1936, a la província eclesiàstica tarraconense més o menys coincidint amb

L'Obra d'Exercicis Parroquials i els seus màrtirs (1936-1939)

IGNASI BERINI I TORRUELLA

els límits de la Catalunya estricta - 1200 parròquies, el compte dels immolats de l'Obra d'Exercicis Parroquials és relativament fàcil, ja que hi va haver alguna víctima a gairebé totes les parròquies i en algunes més d'un. Podem afirmar que a tot arreu hi hagué un clima martiri; hom sabia que la vocació al martiri era una gràcia de Déu i es vivia conscientment aquell estat de coses en què tot allò que era religiós era perseguit.

A més a més, hi hagueren els casos singulars que han deixat clara memòria, com la figura del President de l'Obra, Hipòlit Roger, que ja en algunes dates anteriors, en el rés familiar del Rosari s'havia ofert clarament a Déu: "Senyor, deia, si voleu que siguem màrtirs, ací ens teniu". O el President de la Lliga interparroquial d'Igualada, Ramon Ribalta Miserachs, del qual hom trobà més tard una carta de comiat de l'esposa, amagada en una màrfega de la presó on havia estat abans d'ésser immolat, en el qual escrigué:

"Ofereixo el sacrifici de la meua vida, content, per Déu i per la Pàtria". Un altre testimoniatge eloqüent el tenim en la persona del President de Terrassa Francesc de P. Badia i Tobella, el qual declarà: "Ah, em voleu agafar per catòlic? Emporteu-vos-me perquè això sí que ho sóc, catòlic practicant" i amb aquest ànim anà a la mort. També podríem esmentar, entre tants i tants, que manifestaren la seva fe, a Jaume Cañís Olivé, del Vendrell, treballador del camp, que va atènyer altes cotes d'espiritualitat sobrenatural.

Hem de ser breus, però volem esmentar els sants sacerdots que treballaven a l'Obra d'Exercicis, com mossèn Puig, Sants i Mn. Vich dels Josepets, Mn. Guardiet, de Rubí i Mn. Samsó, de Mataró i que foren morts per la seva condició de sacerdots. Aquests dos darrers m'atreviria dir els dos grans màrtirs de Catalunya.

Fóra lamentable que tants calvaris, heroïsmes, tragèdies i actes exemplars, restin inèdits i arribin a ésser oblidats o desfigurats, unes vegades perquè no havien tingut la ploma prou afinada que recollia els fets esdevinguts i d'altres per temences inexplicables. I no es tracta pas d'esperit de vindicta, ni menys encara de voler aprofundir en les ferides de la guerra civil, però sí de mostrar l'exemplaritat d'aquells esforçats homes —i també d'algunes dones— que donaren testimoni de fe, com deia en aquells anys de recordança aquell fogós i encès propagandista dels exercicis espirituals, l'Àngel Marquès i Batllell...

Tradicionalment l'Esperit Sant sempre ha estat anomenat l'ànima de l'Església. Ell l'inspira i li dona forma. Però l'Església és en el món i en la història. Era inevitable, doncs, que el Papa, en escriure la **Dominus et vivificantem** reflexionés sobre el sentit de la història i especialment sobre l'edat moderna. És una lliçó que li arriba del Nou Testament. De sant Pau, però sobretot de l'Apocalipsi, on es posa davant dels nostres ulls la lluita entre l'Esperit de Crist i les forces del Mal.

Aquí se situa la condemna del marxisme per Joan Pau II.

Primer, el Sant Pare, abans d'assenyalar el marxisme, contempla com a "resistència a

l'Esperit" el materialisme en el sentit més ampli. El marxisme és contemplat com la forma més aguda i més forta del materialisme en l'època moderna.

Segon, el Papa fa seva una exegesi irrefutable, al meu entendre, del marxisme contra aquells que han tendit o tendeixen a aïllar d'aquest sistema de pensament un presumppte nucli pur que fóra separable del materialisme his-

tòric i de les anomenades incrustacions dialèctiques d'Engels i Lenin. En resum, l'ateisme és el punt de partida, i l'ateisme amara tot el sistema de reflexió i d'acció.

Postil·la. Veritablement sembla singular en aquest punt la temptativa de separar l'ensenyament de Joan Pau II del document sobre la llibertat i l'alliberament emanat del cardenal Ratzinger. Estan en total consonància. Si volguéssim

parlar a la manera marxista, diríem que s'han repartit la feina...

Seguint Joan Pau II hi ha una diferència: una diferència complementària. Ha estat Croce el qui ha distingit contra Hegel, la diferència d'oposició. Precisament el Croce que alguns comentaristes d'avui treuen a relleu a propòsit de l'Encíclica, arribant a dir que cal renunciar al seu "no podem

deixar de dir-nos cristians". Diria que gairebé és un element clarificador. No era cristianisme allò acceptat per Croce, sinó un cristianisme reduït a les dimensions d'una filosofia, una filosofia il·luminista. Contra aquesta manera "filosòfica" d'apropar-se a la realitat, hi ha l'amonestació d'Aldorno, "¿Com es pot filosofar després d'Auschwitz?". El Papa, de Cracòvia, ha estat bisbe d'Auschwitz. Ha meditat i pregat en aquell lloc. Sap molt bé que als mals de la nostra època no se'ls pot oposar un "pensament dèbil", i nostàlgic de l'optimisme, la resposta sols pot ser fortíssima, només pot venir de l'Esperit que actua en la història, i anima la realitat de la vida i del pensament.

El perquè del no a Marx

GEORGES COTTIER, O.P.

ARA MATEIX

"Demanem a les comunitats parroquials que continuïn essent un exemple de convivència, en el respecte a totes les formes culturals, en la facilitació de l'accés a l'ús normalitzat de la nostra llengua, en una germanor verament cristiana." ("Arrels cristianes de Catalunya", pàg. 29).

Malgrat l'amable optimisme d'aquestes paraules dels bisbes de Catalunya, ¿podem dir que la normalització lingüística i la convivència entre "catalans" i "castellans" —per dir-ho amb l'expressió més tradicional i més breu— siguin una realitat a les nostres parròquies?

No pas del tot. Hi ha situacions mal resoltes que s'arrosseguen de fa temps. La bona voluntat les salva, però cal resoldre-les bé si no volem que la bona voluntat faci crisi algun dia. Sota la capa d'una bona educació, normalment i per sort, mantinguda per la majoria, no és difícil d'escoltar o d'endevinar la queixa, l'acusació, potser la ironia, procedents del grup que la correlació de forces desfavoreix en cada cas. La balança no cau del mateix costat a les grans barriades de l'entorn industrial de Barcelona que a les zones residencials o a les viles i els pobles de l'interior del país. Sovint hi fa el pes, també, l'origen i el tarannà dels sacerdots o religiosos...

Normalització lingüística i convivència a les comunitats eclesials (I)

J. CARRERA PLANAS

El tema és força important i, tanmateix, rarament el veiem tractat de cara i amb l'amplitud deguda. Perquè té importància que les comunitats cristianes resolguin com cal una qüestió que condiciona la seva unitat, la seva autenticitat i la seva capacitat missionera. I també té importància que l'Església faci, des de la seva vida ordinària, una aportació a la convivència del país que pugui esdevenir exemplificativa.

Tots sabem que el futur del nostre poble depèn de la capacitat que tinguem els seus ciutadans d'integrar-nos en una mateixa comunitat, lliurement. D'altra banda, a mesura que passa el temps i els primers objectius, elementals, ja assolits, obren el camí cap a d'altres de més ambiciosos, ens adonem que les dificultats són més fondes i tossudes que no semblava en els primers dies de la democràcia.

Tot això m'ha dut a dedicar una petita sèrie de comentaris monogràfics a "Normalització lingüística i convivència a les comunitats eclesials", com l'estiu passat vaig dedicar-ne una altra de més llarga als vint anys del post-concili.

No és el meu propòsit assajar cap mena de programa o normativa, sinó afavorir la comprensió interior. Fraternalment diré coses que cal que tinguin en compte els qui parlen una llengua i els qui en parlen una altra, amb l'esperança que cadascú, més que complaure's en allò que va per a l'altre, recollirà amb sentit d'autocrítica allò que va per a ell. Tant de bo que, més enllà de les lleis i dels plets, fóssim capaços els cristians de promoure un corrent de simpatia mútua, entre uns i altres, de comprensió, de comunió, que portés un alè d'aire nou, fraterno i generós, a tota la nostra terra.

CATALUNYA

Nou Consell de l'Ordre del Sant Sepulcre per Aragó Catalunya i Balears

El nou Consell per Catalunya, Aragó i Balears, de la mil·lenària Ordre de Cavallers del Sant Sepulcre, ha estat renovat essent elegit lloctinent el senyor Josep Mª de Quadras i de Caralt, Comte de Sant Llorenç del Munt. El fins ara lloctinent senyor Carles de Godó i Valls, Comte de Godó, ha estat nomenat lloctinent d'honor.

Els altres càrrecs del Consell són: gran prior, monsenyor Elías Yanes, arquebisbe de Saragossa; canceller, Joan Gualbert de Balañó i de Solà; secretari general, Ubaldo de Casanova i López de Casanova; tresorer Vittorio Cipelli i Douglas; mestre de cerimònies eclesiàstic, mossèn Jordi Farré i Muro; mestre de cerimònies civil i fiscal, Francesc Josep Morales i Roca; consellers, Joan de Querol i de Muller, Baró de Quadras, i la senyora Maria de los Desamparados de Virto i Jimenez de Letang.

El P. Jordi Pijoan, provincial dels claretians

S'ha celebrat a Vic el setzè capítol provincial dels claretians de Catalunya, amb assistència de trenta-nou superiors i delegats de les comunitats del Principat i de Guajarà-Mirim (diòcesi brasiler a atesa per un equip de claretians catalans). Els objectius fonamentals del capítol foren l'elaboració d'un programa d'acció per al pròxim trienni i l'elecció del nou equip de govern.

El pare Jordi Pijoan va ser reelegit provincial, i el consell de govern és integrat pels pares J. Sidera, J. Vilarrúbies, X. Sagi i M. Bonjoch.

Missa per a la reconciliació

El proppassat dissabte dia 19, se celebrà a la basílica de Sant Josep Oriol de Barcelona una Missa per demanar a Déu la reconciliació de tots els ciutadans, d'abans, de durant i de després de la guerra civil espanyola.

L'acte fou convocat per "Justícia i Pau". Hi foren presents el president del Parlament de Catalunya, M.H. Miquel Coll i Alentorn, i l'ex-president de la Generalitat, el M.H. Josep Tarradellas. Trameteren per escrit la seva adhesió el Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Dr. Jubany, i l'Abat de Montserrat, dom Cassià Mª Just.

Presidí la concelebració de quinze sacerdots, el vicari episcopal Mn. Josep Boix el qual, en la breu homilia digué que la guerra civil no era un esdeveniment per celebrar, sinó tan sols per recordar i per evitar-la en el futur, i que aquest és el moment de la reconciliació, i que no és convenient obrir ferides.

Digué que l'Església va sofrir en la guerra, però que també ella va fer sofrir, per error o per omisió, durant i després de la contesa. A l'oració universal és pregà Déu el perdó dels errors de l'Església, que concedís a tot el món la pau fonamentada en la justícia, l'amor i la veritat.

Nombrosíssims fidels ompliren les amplies naus de la basílica.

Deu mil milions de pessetes són les pèrdues per la vaga portuària

Més de deu mil milions de pèrdues ha provocat la vaga portuària del maig i el juny en els diferents sectors productius, segons estimacions de fonts empresarials catalanes. L'Associació Multisectorial d'Exportadors de Catalunya estima en uns quatre mil milions de pessetes les pèrdues dels seus associats, mentre que els sectors d'adoberia, químic i de pinsos també parlen d'importants pèrdues.

Continuen els robatoris d'estiu

Tot i que segons un informe del Consell de Seguretat Urbana de Barcelona fet públic pel Govern Civil d'aquesta ciutat, els barcelonins se senten més segurs que anys endarrera, els consultats dels països que tenen més turistes a Catalunya són d'una altra opinió.

Segons l'esmentat Consell hi han una sèrie de barris i carrers de Barcelona amb freqüents robatoris. Així l'Eixample, Gràcia, el Guinardó, Pedralbes, Sants, Les Corts, així com els voltants de les estacions. Però també cal destacar les zones més turístiques: barri gòtic, Sagrada Família, parc Güell i la Rambla.

Representants dels consultats d'Alemanya Federal, Holanda, Suècia, Itàlia, Irlanda, Estats Units i Japó han manifestat que els robatoris no sols no disminueixen sinó que, al contrari, augmenten. Això no sols a Barcelona. També succeeix a Lloret, Sitges i Tarragona.

ESPANYA

Més de dos-cents milions de pessetes de frau a la Seguretat Social

A un total superior als 200 milions de pessetes puguen els

fraus a la Seguretat Social, detectats en una empresa de sabates d'Elx i, en d'altres nou de la localitat segoviana de Los Angeles de San Rafael, relacionades amb la urbanització del mateix nom.

210 centres privats d'ensenyança sense accés al règim de concerts

El ministre d'Educació, José Maria Maravall, ha dictat tres ordres per les quals s'aprova la relació de 210 centres docents privats d'E.G.B. i de F.P. als quals denega l'accés al règim de concerts establert per la LODE. Entre les raons s'al·lega "no haver obtingut la classificació definitiva", "no haver estat objecte de classificació provisional" i "no estar en condicions d'assumir les obligacions de tenir en funcionament el nombre d'unitats corresponent al nivell d'ensenyança, objecte del concert", així com no tenir la relació mitjana alumne-professor adequada en cada cas.

MÓN

Es demana una constitució per a Andorra

El delegat permanent del príncep episcopal a Andorra, Nemesi Marqués, propugna la necessitat que Andorra tinguí una constitució pròpia. Marqués afirmà que havia arribat el moment de dotar-se d'una nova estructura institucional "de la mateixa manera que un dia es van substituir els camins per carreteres i els carros per cotxes". Així mateix també demanà que s'establís un conveni escrit de manera formal amb el Mercat Comú, però va reconèixer que podien sorgir dificultats a causa de les estructures especials que manté aquest país.

GLOSSES DOMINICALS

El testimoniatge cristià

El deure suprem dels cristians és "donar testimoniatge" de Jesucrist enmig del món. Ell mateix va dir als apòstols abans de pujar al cel: "em sereu testimonis a Jerusalem, a tota la Judea i la Samaria i fins als extrems de la terra".

En els moments actuals, el testimoniatge ha adquirit una importància extraordinària. ¿No és pas per la necessitat de fer presents els valors evangèlics en un món que apareix cada vegada més secularitzat? O bé ¿pel fet que constitueix un dels elements més determinants de la relació Església-món? És tot això i més encara: no manca qui teològicament considera el testimoniatge cristià com l'element més important de la "credibilitat" de l'Església.

En molts documents, el Concili Vaticà II va subratllar el testimoniatge necessari, sobretot dels laics: un testimoniatge viu i valent de Crist, que ha d'ésser donat "per la paraula i la vida" de manera que "uneixin a la vida segons la fe la professió d'aquesta mateixa fe". Així és com la vida cristiana "té una força que atreu els homes a la fe i a Déu".

Deixant ben establert el deure de l'Església de predicar la fe en Jesucrist, convé d'accentuar la gran importància que té "la vida" del cristià, perquè llavors l'accent és traslladat als fets, a allò a què hom es compromet. I això, no pas per una exigència purament ètica, nascuda de la coherència, sinó perquè el comportament és una part integrant de la mateixa lògica viva de la fe. Aleshores compremem el que vol dir "viure la fe" en una perspectiva del testimoniatge: és "una manera d'obrar

produïda en un context-religiós que supera el comportament habitual dels homes, fins al punt que la seva raó suficient no es pot trobar més que en una intervenció personal de Déu".

Aquesta intervenció és un do de l'Esperit que impulsa el cristià a testificar la presència activa i viva de Crist en el món. D'ací prové l'eficàcia "objectiva" del testimoni: la secreta harmonia entre allò que el cristià anuncia amb la paraula i allò que manifesta amb les obres, posa en relleu la realitat de quelcom que transcendeix el que es veu i el que es palpa.

Ens trobem davant un "estil de vida" que és, ni més ni menys, una existència concreta transformada, segons Crist; una vida, feta testimoniatge veritable per la irradiació de la fe, de l'esperança i de la caritat.

És veritat que hi ha una certa "foscor" en el testimoniatge, en el sentit que els homes que el perceben sovint no en fan cas. La història és plena de realitats com aquesta: des dels temps de les primeres persecucions fins al testimoni admirable, possem per cas, del P. Foucauld. El testimoniatge cristià no és col·locat en el pla de la publicitat o de la propaganda, que sempre cerca efectes immediats i sorprenents; és una interpel·lació i una resposta, ensems, als homes amb els quals vivim. L'èxit o el fracàs, rau en el secret de la consciència lliure de cadascú, on es desenrotlla el diàleg íntim entre Déu i l'home.

EL CARDENAL-ARQUEBISBE

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

Riudecanyes - Tarragona

Com inici de la commemoració itinerant del cinquantenari del sacrifici dels joves cristians per la persecució religiosa a la nostra terra, tenim el goig d'anunciar-vos que la celebració eucarística vespertina del dia 14 d'agost vinent en el temple parroquial de la vila, serà ofrenada pel Canonge de la Seu de Tarragona, doctor Vicenç Nolla, antic Consiliari Diocesà de la F.J.C., en memòria i sufragi del seu germà Ricard Nolla i Virgili, president que fou del Grup Cultural Eura, de la Federació de Joves Cristians de Catalunya de Riudecanyes, immolat el 15 d'agost de 1936.

Desitjo subscriure'm a:

Catalunya Cristiana

Redacció i Administració: c/ València 244, telefon: 215 27 39.

Nom i cognoms .....
 Adreça.....
 Població.....D.P.....

- Trameto les 3.900 ptes. per gir postal.
- Incloc un taló barrat per aquest import.
- Prego al Banc/Caixa.....
- Agència.....
- que se serveixi domiciliari aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibre/compte n.º.....
- Lloc.....Data.....

Signatura .

**RESIDÈNCIA
3ª edat
Pedrell**

Torre amb ampli jardí, habitacions assolellades; direcció mèdica. A.T.S. Curtes i llargues estances. Cures de repòs, c/ Pedrell, 52-54.08032 Barcelona. T. 357 48 69 - 254 30 34.

FESTA MAJOR DE LA PARROQUIA

DE LA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS
Carrer Balmes-València - Barcelona

Dissabte, 2 d'agost

CELEBRACIONS: El temple restarà obert per ser visitat, desde les 8 a les 13 h i de les 17 a les 21 hores.
— Recordem que l'Església, ja de segles, ha concedit a

aquesta diada, la **indulgència plenària** nomenada de la Porciuncula. Era el lloc on Sant Francesc d'Assís, aixecà la humil capella, sota la protecció —per primera vegada en la història— de la **Mare de Déu del Àngels**. Podran participar d'aquesta gràcia durant aquest dia, tots aquells que preguin en el nostre Temple.
— Se celebraran les misses a les 8,30; 11, 12, 13 i 19 h.

— A les 8 de la tarda, **solemne Concelebració Eucarística**, participant-hi els sacerdots que serveixen a la nostra comunitat. Alternarà els cants el cor parroquial amb els fidels assistents.

— **ACTE DEVOCIONAL** A les 7,30 de la tarda, pregarem a la Verge, a la Capella del Stm. el rès del Rosari.

— **MISSA ANIVERSARI:** Com ja es tradicional, el dilluns dia 4 a les 8 de la tarda, s'aplicarà em sufragi de tots els feligresos que han mort durant l'any.

Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Solemnitat de Santa Clara d'Assís.— Dia 10 d'agost, a les 19 hores, Primeres VESPRES de la Solemnitat. Dia 11, a les 8,30 h.; LAUDES; a les 12.30 Ofici de Lectura i Sexta; a les 19 h. MISSA DE LA SOLEMNITAT: a les 20,30 h., VESPRES i Trànsit (Tradicional celebració de la mort de santa Clara).

MOIÀ

IV FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA FRANCESC VIÑAS

Dissabte dia 26 de juliol
Parc Municipal - Nit, a les 10
A CHORUS LINE
CORAL JOVENTUT SARDANISTA DE PUIG-REIG

Dimecres dia 30 de juliol
Església Parroquial - Nit, a les 10
HERRE-JAN STÉGENGA, violoncel
EMMANUEL FERRER, piano

Divendres dia 1 d'agost
Església Parroquial - Nit, a les 10
SALVADOR GRATACÓS, flauta
JOSEP M.ª ALPISTE, violi
JOSEP CASASÚS, viola
GHEORGHE MOTATU, violoncel

MOIÀ 1986

Organitzador: Ajuntament de Moia. Col·labora: Setena de Música del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

VINUM MISSAE "el Sabor del Saber"

Desde 1864
PEDRO ROVIRA
La solera de una familia

Bodegas en "Ribera d'Ebre" y "Terra Alta"

☐ Mayor información sobre productos Pedro Rovira	☐ Deseo que me envíen...cajas de 12 botellas de VINUM MISSAE a 2.640 ptas/caja (IVA incluido).
Forma de pago:	☐ Giro 30 días fecha expedición
☐ Cheque adjunto	
Apellidos _____	
Nombre _____	
Dirección _____	
Localidad _____ C.P. _____	
Provincia _____	
Recortar y enviar a Bodegas Pedro Rovira, S.A. Avda. Carrilet, 257 - Hospitalet (Barcelona) Telf.: 337 18 12	

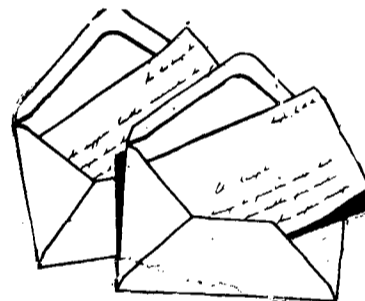
Fe i ateisme

El diumenge dia 20 d'abril passat en el programa de TV2 "Recull informatiu", vàrem presenciar un debat molt interessant entre el filòsof Gustavo Bueno i Joan Leita ex-jesuïta per un costat, i mossèn Ballarin molt conegut pels lectors de l'Avui, el teòleg Salvador Pié, i la Sra. Roser Bofill de la revista "Foc Nou" per l'altre.

Això de debat interessant és un dir, ja que al meu entendre en aquestes qüestions, és impossible que unes opinions diametralment oposades es puguin posar mínimament d'acord. Com és natural al final del debat es queda cadascú la seva, i santes pasqües.

Però el que a mi personalment em va desagradar, malgrat que respecto les creences i les opinions de tothom, fou el to d'auto-suficiència que va emprar en tot moment el Sr. Joan Leita. Va parlar dels seus llibres on demostra en tot moment no sé què i del que té a punt de publicar amb un autobombo fora de mida.

Els ignorants, els que no tenim la sort, o la desgràcia de ser intel·ligents i savis, sabem de sobres que científicament no es pot demostrar l'existència de Déu; però també sabem i comprenem que la ciència mai no ens podrà demostrar d'una forma evident que Déu no existeix; per tant al meu entendre, es perdre el temps discutir sobre aquestes qüestions i menys

d'una forma apassionada com ho feia el Sr. Joan Leita.

Però jo li diria a aquet senyor que si ell un dia va caure al "parany" de fer-se jesuïta i abraçar la fe de Crist, ara que s'ha adonat del seu error, no ens vulgui convèncer als que dintre nostre conservem aquella engruna de Fe que fa que ens sentim més a gust en aquest món i també ens dóna delit per afrontar les seves inclemències.

Quan parlava amb aquell to, de suficiència em vaig recordar d'un llibre d'apologètica que llegíem a l'escola quan érem petits: hi havia uns versos que deien: "Sabio que nunca te humillas y estudias para negarlas, las divinas maravillas; a Dios se va de rodillas y tú no sabes doblarlas".

LLUÍS SOLÀ

Mes de juny

Evoco, ara, un record de la meua infantesa, quan començava a entrellucar els resplandors divins, que amb la companyia dels meus

pares, assistíem el mes de juny a una església dels Pares Claretians, que el celebraven amb tota solemnitat. Recordo la meua mare que, en pronunciar enfervorida aquelles paraules del Mes del Sagrat Cor del Bisbe Torras —"voldria tenir mil cors per estimar-vos més encara i donar-vos les proves d'afecte que us donaren els màrtirs, en oferir per Vos la sang"—, quedava absorta i de genolls, amb les mans en actitud de pregària i recolzades al respall de la cadira del seu davant, vibrant, tanta era la emoció que l'impulsava.

Fem esment, també, de la inspiració serena i madura del nostre gran prelat Torres i Bages a la Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat. Pot haver-hi un mes millor per implorar i enaltir la nostra Patrona, la Verge Moreneta?

Sortosos els qui tenim plantada i arrelada pels nostres pares la llavor de la fe —com un gra de mostassa?—. També benaurats, si recordem que el mes de juny és dedicat al Sagrat Cor de Jesús i estem disposats a tributar-li lloança i glòria.

El Bisbe Torras de Vic deixà una empremta a casa nostra de religiositat i calatinitat, que serà, per sempre, flama viva.

ROMEU RIERA

NOTA DE LA REDACCIÓ:

Les cartes al director, ni que es publicuin amb pseudònim, hauran d'anar sempre firmades per l'autor i acompanyades de l'adreça i el número del DNI. Es publicaran amb preferència aquelles escrites a màquina, a doble espai i que no excedeixin de quinze ratlles; si són més llargues, la redacció es reserva el dret d'escurçar-les segons el seu criteri.
La REDACCIÓ no es compromet a publicar totes les cartes rebudes, ni els articles sol·licitats; no retornarà els originals ni mantindrà correspondència amb els signants.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Prof. Concerta entrevista.

Joan Pau II a Colòmbia (i 3)

“En mig de tanta riquesa d'humanitat i fe cristiana queden molts problemes per resoldre”

En el sisè i penúltim dia de la seva visita a Colòmbia, Joan Pau II es va prostrar sobre la resseca plana que cobreix el que fou la població d'Armero, sepultada per l'erupció del volcà Nevado del Ruiz.

Un sant català, Pere Claver, nascut a Verdú, fou el protagonista de l'última jornada del Papa a Colòmbia. Joan Pau II presentà el sant català com un veritable artífex de l'alliberament cristià. Després de la seva breu estança a l'illa de Santa Lucía, el pontífex tornà a Roma el passat 8 de juliol.

A Armero, Joan Pau II s'agenollà sobre la planúria polsegosa i, amb el rostre afligit besà l'enorme creu de ciment i, mentre una corneta interpretava el toc de silenci i una solitària campana tocava a mort, inicià una oració per les 25.000 víctimes provocades per l'erupció del volcà Nevado del Ruiz.

A Armero: “Vinc com a pare i pastor que pelegrina al món del sofriment”

Col·locada on hi hagué la paròquia de San Lorenzo, enmig d'un ocea de llot clivellat, s'aixecà una humil tarima de fusta que fou l'altar improvisat, des del qual Joan Pau II llegí una oració pels difunts de la catàstrofe.

Des de la tarima, el Cap Universal de l'Església catòlica va poder contemplar un espectacle esglaiador. A totes direccions, vers tots els horitzons, només es veien creus blanques que no assenyala-

A continuació, el Sant Pare i el seu seguici abordaren la dotzena d'helicòpters de les Forces Armades, mobilitzades per aquesta visita a la zona de la catàstrofe, per traslladar-se a la veïna ciutat de Lèrida, en la qual residien la majoria dels damnificats per l'allau i on esperava el president Belisario Betancour.

En un breu missatge, Joan Pau II digué que es va complir el seu desig de visitar els llocs de la tragèdia del Nevado del Ruiz, assenyalant que es trobava allí “com a pare i pastor que pelegrina al món del sofriment”.

A Cartagena: “Els traficants de narcòtics destrueixen la personalitat de les seves víctimes”

Després d'oficiar una missa a la “Ciudadela Real de Minas”, a Bucaramanga, el pontífex es va traslladar a Cartagena, on celebrà

En dirigir-se a una multitud de 300.000 persones, reunida en una àmplia esplanada situada entre el mar i la formosa ciutat murallada, el pontífex, va donar a entendre fins i tot que la teologia de l'alliberament té 500 anys d'antiguitat perquè, com ho va evidenciar el pare Claver, l'Església sempre es va preocupar pels pobres i oprimits.

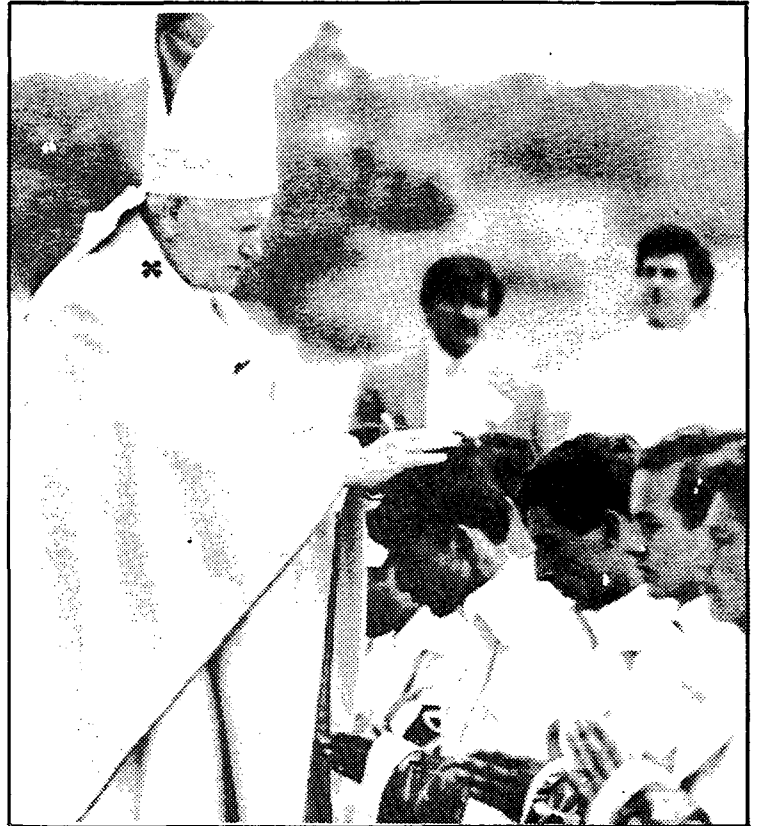
Més endavant es va referir a la religiositat popular “veritablement mestissa” d'Ibero-amèrica i reafirmà la necessitat que els nadius poden viure la fe cristiana i assumir plenament els valors de les seves pròpies cultures, la qual cosa no és incompatible amb l'Evangeli.

S'esperava que durant la seva estança a Colòmbia el Papa denunciés l'enorme comerç nacional i internacional de la droga. Colòmbia és una de les plataformes mundials del tràfic de narcòtics il·legalment realitzat però que compta amb la cooperació d'alguns sectors. Pel que fa a això, Joan Pau II digué: “Els tractants d'esclaus impedièren a les seves víctimes, de l'exercici de la llibertat. Els traficants de narcòtics condueixen les seves víctimes a la destrucció de la seva personalitat”.

Durant l'acte es va produir una apagada de cinc minuts produït pel moviment guerriller M-19 que va deixar a les fosques tot el lloc, sense que es produís intranquil·litat ni alteració de l'ordre. El Papa continuà llegint la seva homília gràcies a les llums autònomes de la televisió.

A Barranquilla: “treure a rel·luir reserves de fe per eradicar les xacres socials”

Barranquilla fou l'última etapa del viatge colombià de Joan Pau II. En un dels seus últims discursos, el Papa va fer aquesta “globalització” de les seves idees bàsiques: “en el vostre país, com en d'altres nacions d'Amèrica llatina, enmig de tanta riquesa d'humanitat i de fe cristiana, queden molts problemes per resoldre: la injusta distribució de les riqueses, la insuficient tutela dels drets dels més febles, la desigualtat d'oportunitats, l'atur i d'altres greus qüestions demanen un immens esforç solidari de tothom en la promoció de la justícia social. Junta-ment amb aquests problemes existeixen també aquests mals socials que els vostres bisbes han denunciat fa poc: la violència terrorista i guerrillera, la tortura i els segrests, l'abús del poder i la impunitat dels delictes, l'ús de les drogues i l'abominable crim del tràfic de narcòtics. Tot això, està demanant a aquest poble que tregui a rel·luir les seves millors reserves de

Joan Pau II ordenà 92 sacerdots a Medellín.

fe i d'humanitat, per eradicar aquestes xacres socials que no corresponen als vostres més autèntics sentiments humans i cristians”.

Colòmbia acomiadà el Papa amb el seu ritme més universal, la cumbia, que interpretaren alguns dels grups més coneguts del país. Com a símbol de les seves moltes exhortacions per la pau, es deixaren anar milers de colomes blanques quan es disposava a donar la seva benedicció a les 300.000 persones concentrades vora la catedral de Barranquilla, a la plaça de la pau, que li oferiren com a presents més representatius el típic barret “vuelto” que s'utilitza a la costa i un “chinchorro” (hamaca).

En acomiadar-se de Colòmbia a l'aeroport de Barranquilla, el Papa va fer un elogi a l'Església colombiana, “plena de vitalitat, curulla de generositat, unida en la caritat ben organitzada i sobretot ben ancorada en els fonaments, en la doctrina i les normes que li digué el seu Diví Fundador”.

A Santa Lucía: “La plenitud de l'home està en el servei al proïsme”

La visita a la petita illa de Santa Lucía, al Carib, durà només set hores. Malgrat ser una illa majoritàriament catòlica, només uns cinc mil dels seus trenta mil habitants es congregaren per assistir a la missa que celebrà el Papa.

A la catedral de Castries, la capital de l'illa, una bellíssima església decorada amb vistosíssimes pintures, el Papa fou rebut amb ritmes tropicals cantats i ballats per una assemblea en la qual destacaven, amb els seus barrets florejats i grans pameles blanques, un grup de criolles una mica grans, però no per això menys expressives. Hi havia un ambient de festa incontenible i al Papa li agradà el contrast després de la setmana colombiana.

El governador de l'illa, sir Allen Lewis, i el primer ministre, John Compton, agrairen la atenció del Papa de visitar Santa Lucía. Per la seva banda Joan Pau II, en la seva homília en anglès, exhortà els catòlics a ser fidels en el matrimoni, els demanà que practiquessin la fe amb més assiduitat i parlà especialment als joves perquè “vulguen realitzar grans obres, perquè la plenitud de l'home està en el servei al proïsme”. Després de la missa, Joan Pau II visità la catedral, on es trobaven els bisbes de les illes veïnes i un gran nombre de disminuïts als quals el Papa saludà personalment.

A dos quarts de dotze de la nit, el Papa sortí amb avió cap a Roma. I a dos quarts de dues en punt de la tarda del dimarts 8 de juliol el Jumbo “Cartagena de Indias” de la companyia Avianca aterrà a l'aeroport romà de Ciampino. Joan Pau II havia donat per acabat el seu setè viatge a Amèrica llatina.

Els indis de Chiquinquirá reben el Papa.

ven on moriren, sinó on alguna vegada visqueren els qui habitaren Armero.

Per als habitants d'Armero, resultà dramàtic i commovedor el moment en què el Papa baixà de la tarima per agenollar-se en solitari davant la creu de ciment de nou metres, erigida en memòria de tots els morts, en el lloc més simbòlic d'aquell immens cementeri.

En l'oració pels difunts, probablement pronunciada davant la menor audiència que ha tingut en un acte públic Joan Pau II —unes 200 persones—, el Papa invocà el símbol de la Creu, “punt de convergència entre el Cel i la Terra”, i demanà a Déu que “d'aquestes cendres sorgeixi una ciutat nova de fills teus i germans, on regni la fraternitat”.

una altra missa al parc “Chambacú”.

Cartagena fou la ciutat on el català Pere Claver es va guanyar a pols la santedat convertint-se en el “perpetu servent” dels esclaus negres. Noranta dos anys després d'haver estat canonitzat per Lleó XIII i sis després de la commemoració del quart centenari del seu naixement, Joan Pau II reté un emotiu homenatge a aquest sant català que els colombians consideren com a propi i que va romandre 36 anys defensant a Cartagena els drets dels esclaus. Davant l'urna que guarda les despulles de l'apòstol dels negres, que fou treta temporalment de la cripta localitzada en la part inferior de l'altar, el Papa resà en silenci durant un minut, per lloar després en termes fervorosos la memòria del sant.

PREUS ESPECIALS
 en material per colònies,
 escoltisme i campaments
la tenda
 Al vostre servei a: Pau Claris, 118-120 - Tel. 318 22 38 - 08009 Barcelona
 BARCELONA - MANRESA - MATARO - LLEIDA

TARRAGONA

Noves línies pastorals per als barris perifèrics

TARRAGONA.— L'Arxiprestat de Tarragona, que comprèn les parròquies dels barris perifèrics de la capital, mitjançant successives reunions dels seus sacerdots, celebrades durant el curs 1985-1986, ha anat perfilant les línies pastorals a seguir. La col·laboració d'alguns religiosos ha contribuït també a aquest assoliment.

Fa poc, el Consell de Direcció de l'Arquebisbat ha donat el vist-i-plau a aquestes línies d'actuació pastoral en els barris obrers de la ciutat de Tarragona.

En el text que ha estat aprovat es destaquen especialment les línies de la missió evangelitzadora en els ambients obrers. En aquest sentit, s'insisteix que la parròquia no pot acontentar-se amb les persones que recorren als seus serveis, sinó que ha de procurar obrir-se als qui de fet, viuen allunyats de la comunitat cristiana.

Un dels puntals d'aquesta tasca evangelitzadora, en aquesta actitud missionera, és la seguida pels moviments obrers evangelitzadors, concretament la J.O.C. i l'H.O.A.C., proposant-se per tant la seva potenciació.

Es constata igualment la necessitat de potenciar la catequesi en totes les seves vessants i graus, donant primacia a la catequesi d'adults, a fi que aquests s'integrin plenament a la comunitat cristiana.

Aquestes comunitats cristianes han d'obrir-se camí al conjunt de l'Església local i relacionar-se entre elles, perquè l'intercanvi no solament potencii el seu testimoni, sinó que sigui un continu enriquiment mutu.

GIRONA

Les colònies poden ser un bon motiu per a la creació literària.

El termini de presentació es tanca el 15 de setembre

El Servei de Colònies de Vacances convoca el II Concurs literari

GIRONA.— El servei de Colònies de Vacances de Caritats Diocesana ha publicat la convocatòria del II Premi a treballs que versin sobre casals, colònies o clubs d'esplai. Els Treballs han de ser inèdits, signats amb pseudònim, constant en sobre a part el nom i l'adreça de l'autor, i cal que es presentin abans del 15 de setembre al mateix Servei de Colònies, per triplicat.

La proclamació dels guanyadors es farà el mes d'octubre i el jurat estarà format per Juan Forasté i Domingo, presi-

dent del Servei de Colònies; Ferran Pérez i Boluda, director de l'Escola d'Esplai; Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, consiliari del Servei; Francesc Compta i Cervera, professor de l'Escola; Pere Fanals i Oriol, professor de l'Escola; i Josep Rossell i Carreras, secretari del Servei de Colònies de Vacances.

Els premis anunciats són els següents:

1.— Premi Esplai: 15.000 pessetes al treball de 15 a 20 folis sobre experiències, reflexions o estudis relacionats amb

colònies, casals o clubs d'esplai.

2.— Premi "Tectajoc": 5.000 ptes. al treball de 3 a 5 folis sobre alguna tècnica, joc, taller, etc. relacionat amb colònies, casals o clubs d'esplai.

3.— Premi "Estiu": 20.000 ptes. al treball audiovisual (diapositives, vídeo, pel·lícula, etc.) d'una durada de 15 a 30 minuts sobre colònies, casals o clubs d'esplai. En aquest cas caldrà adjuntar-hi el guió.

M. CABALLÉ.

SOLSONA

Amics de sant Pere Claver

VERDÚ.— Aquesta dinàmica associació ha publicat no fa gaire l'exemplar n.º 8 del seu butlletí. Hom hi parla de la visita que féu temps enrera a la pàtria del gran missioner el cardenal negre Bernardí Gantín, visita curta però molt emotiva (a recordar que l'esmentat cardenal fou legat pontifici l'any 1980 per a les festes de Cartagena d'Índies). També de la interessant assemblea general celebrada a primers de desembre i de la renovació de junta. A la darrera pàgina hi ha un article signat per "un jove" que acaba amb aquests interrogants: "Imaginem-nos el nostre sant en ple segle XX: Hauria tingut vocació? Cas de tenir-la, s'interessaria pels problemes més greus del nostre temps com és ara la fam? Seria el que va ser? Com s'ho faria? El que sí que podem endevinar és que, si traslladéssim san Pere Claver al nostre temps, segurament s'enduria una trista decepció: veuria que ens hem tornat més esquerps, més materialistes i menys servicials".

Ampliacions al Casal Parroquial de Cervera

CERVERA.— El Casal Parroquial de Cervera, a més d'acollir totes les activitats pastorals de la parròquia i de l'arxiprestat, en endavant acollirà també com a residents quatre capellans de l'equip cerverí, de manera que prestarà un servei ben complet. Aquesta era una deficiència que tenia la parròquia de Cervera des que, mort mossèn Ramon Rota, es va deixar de viure a la rectoria del Carrer Major per raons d'inhabilitat. Ara, amb l'ampliació efectuada, s'haurà complert el darrer somni del fundador del Casal i els bons feligresos sabran on trobar els seus pastors. Ens n'alegrem de tot cor.

FETS I CRITERIS

Estimar l'Església

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Mai no s'ha parlat tant de l'Església com aquests anys posteriors al Concili Vaticà II. També hem de reconèixer que se n'ha parlat i se'n parla sovint en sentit crític o amb visió unilateral.

Per això penso que plantejar-nos l'examen del nostre amor a l'Església és una qüestió important i actual per als creients i que també pot ajudar a reflexionar a les persones de bona voluntat a fi que tinguin una visió més objectiva de l'Església.

La realitat de l'Església només pot ser "entesa" amb actitud de fe. El Vaticà II va centrar el seu treball de reflexió sobre l'Església i va remarcar el seu "misteri" el seu origen i la seva missió essencial.

La Sagrada Escripura il·lustra el "misteri" de l'Església per mitjà de diverses imatges: casa de Déu, on habita la seva família; la "Jerusalem del cel" i "mare nostra"; l'esposa immaculada de l'Anyell; el Cos Místic de Crist; el nou Poble de Déu.

La naturalesa de l'Església s'entén millor si es considera el seu origen, que es troba en el cor de la Trinitat, i si es relaciona la seva missió en funció d'establir una comunitat amb la mateixa Trinitat.

Així, amb aquesta visió global d'origen i de destí, es veu més clar que l'Església és, als ulls de Déu, un "tot" que l'Escripura anomena el "poble de Déu", on tots s'ajuden vivint en el món com a testimonis de l'amor de Jesús ressuscitat i fent camí cap a la "Pàtria" definitiva.

L'Església creu, que la missió confiada als "dotze" apòstols es prolonga a través dels seus successors, els bisbes, que han rebut el servei pastoral per a la vida i el creixement de tot el Cos. Els Col·legis dels bisbes amb el seu Cap, el successor de Pere, que té una gràcia especial i personal, garanteix la veritat de la doctrina i de la missió de l'Església.

Els bisbes tenen els seus immediats col·laboradors, que són els preveres i els diaques. Els laics, que no han rebut el ministeri ordenat, no són pas membres passius. En virtut del baptisme són membres del poble de Déu amb el mateix títol que els bisbes i els preveres.

Un lloc original el tenen les persones de vida consagrada; religiosos i religioses, que es distingeixen, no pas per una dignitat superior, sinó perquè amb la seva vida ofereixen un testimoni anticipat de l'amor perfecte del Regne vers el qual tots caminem.

Hem d'estimar l'Església com s'estima la pròpia família. Situar-se, encara que sigui només psicològicament, fora de l'Església per jutjar-la, serà sempre en perjudici de la unitat i de l'amor.

Això no vol dir pas excloure la crítica; però aquesta ha d'ésser una exigència de la fidelitat i la farem sempre amb amor.

Estimar l'Església suposa creure en l'obra meravellosa de l'amor del Pare per Jesucrist, en l'Esperit Sant.

IMPROMPTU

"Parlem-ne..."

ORIOl CAMPS

Quan plantejem un problema i l'interlocutor respon amb un bonhomí "parlem-ne...", el cor se'ns eixampla. Perquè això vol dir que hi ha desig de diàleg, d'entesa, de compromís futur. També vol dir que els dos interlocutors contemplin el problema que els és comú d'una manera o altra, i pel qual es vol assolir una comuna solució.

Això s'esdevé en la vida normal, particular, de cadascú de nosaltres. Però també s'esdevé en els afers públics, on a més de persones intervien conjunts de persones, el que en diem partits. Aleshores, molt freqüentment, apareix el sord, o els sords, diguem-ne també posicions, i el diàleg es transforma en cridòria incoherent, en la qual el qui més crida és, generalment, qui menys raó té, i que vol fer-se-la seva sigui com sigui. El perjudicat resulta ser la cosa pública, per la qual proclamen haver-se interessat.

Per un "parlem-ne..." coherent, cal tenir voluntat d'apropament dels punts de vista, i cal sentit d'obertura a les idees de l'altre. Si no és així, ¿val la pena mantenir un diàleg en el qual un ha de callar davant la prepotència de l'altre, que ni temps li atorga per respondre, per defensar-se i exposar la pròpia visió del problema? El diàleg no és això. Això és només un llord monòleg prepotent. I és una llàstima que es produeixi, perquè impedeix les solucions efectives.

TORTOSA

Del 24 al 29 de juny

420 diocesans peregrinaren a Lourdes

TORTOSA.— Aquesta és la quarta vegada que la diòcesi de Tortosa peregrina a Lourdes. A Barcelona arrodoneixen ja el número 100 i la seva Hospitalitat llueix l'emblema 75è. de la seva Fundació.

Grups particulars de Tortosa fa molts d'anys que anaren a Lourdes, però com a Hospitalitat pròpia i oficialment constituïda, com a Poble de Déu que peregrina en tren amb el bisbe i representants del presbiteri, això és ben recent.

A la diòcesi germana de Sogorb-Castelló li hem d'agrair el seu suport i experiència al nostre servei. Ara de fet ja caminem sols, encara que tenim una joiosa coincidència en tots els actes amb els castellonencs. Ells aquest any passaven dels vuit-cents.

Lourdes al Raig X

L'estadística d'aquest any confirma la impressió de sempre: a Lourdes hi peregrinen per pregar i servir. Ha estat enormement alt i evangèlicament significatiu el nombre de servidors: 18 brancadiers, 70 infermeres, 16 nostesses, 14 capellans, 3 metges... tots pendents de 49 malalts i també de la resta de pelegrins que era gent més avià gran.

Les romeries oficials d'arreu del món tenen una paregada composició. Sumeu-hi la "plantilla" autòctona dels residents a Lourdes, vocacionats per la consagració religiosa i l'atenció integral dels pelegrins.

Jo, aquest any he descobert la modalitat de l'"stage": els qui practiquen tota classe de serveis tot col·laborant amb les monges de l'Hospital central. Són homes i dones, de tots els països que durant una o dues setmanes es lluiten a la pregària i als treballs més humils i al servei dels malalts. De Tortosa aquest any se n'han quedat vuit.

En aquest món nostre del negoci interessat, del consumisme, de la xalera... el seu gest és un crit evangèlic en línia de gratuïtat. A Lourdes s'estima a fons perdut.

La cova, sempre cova

A Lourdes, hi ha grans temples, pavellons de Moviments d'Església, museus, esplanades per processons... però el lloc privi-

legiat de trobada amb Déu, el lloc de pregària filial a Maria és l'escenari natural de la roca que tots pintariem de grisos i verds en un esclat de llum que és la Verge, vestida de blanc i tocada amb el cingul blau. Tot un quadre molt entrançable i personalitzat. Quatre milions de pelegrins cada any l'han pintat per a ells mateixos tot demanant més que curacions físiques, la conversió progressiva del cor i el trobar un sentit de fons a la vida. El fet que més de la meitat siguin "repetidors" i membres de peregrinacions oficials hi dona un dring d'autenticitat evangèlica: conversió, contemplació, servei, recentrament en el Sagraments i en la Paraula de Déu,...

Actualment la prova de garantia serà la perseverança quan el pelegrí retorna a casa. Caldrà aprofitar l'impacte sentimental per donar-li continguts de fe, canalitzar la pregària i l'atenció als necessitats. Lourdes en aquesta línia no és una alienació ni un muntatge. Seria suficient examinar la vida dels pelegrins i es trobarà la coherència fe-vida i el normal equilibri psicològic. Què més poden demanar els seguidors de Freud?

Grups en la pradera

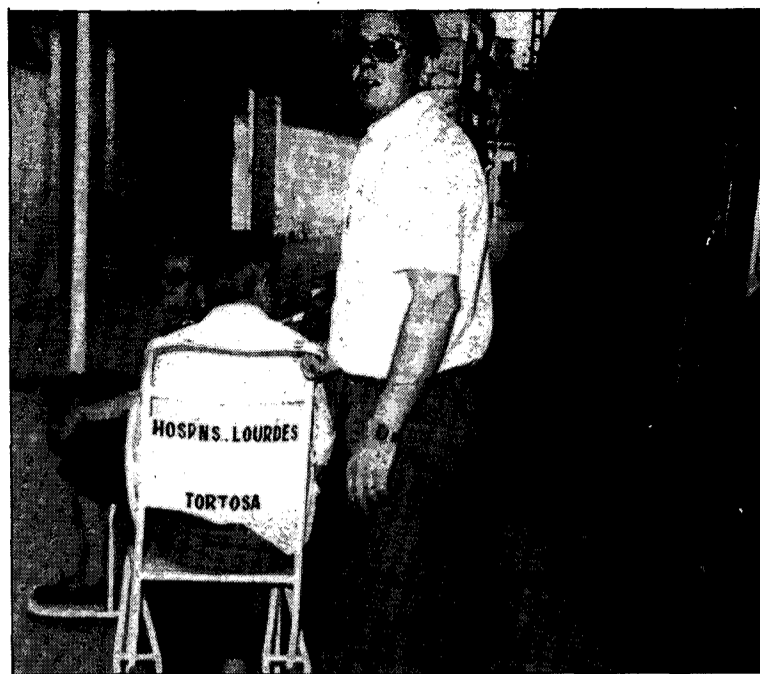
Els quatre milions de pelegrins podrien donar una impressió de massificació quan resen el Rosari de les torxes a les 9 de la nit. És lícit i convenient ajuntar-se en multitud fins als cinquanta o seixanta mil, aixecant el farolet tot cantant l'Ave-Maria... Però els pelegrins més conscients i compromesos demanen una personalització, una comunió a nivell de grups: de vint i fins i tot un centenar de persones. Allí es posa en comú la fe, la pregària, la revisió del servei. Solen ser gent jove i compromesa.

Una imatge d'Església?

Conec les crítiques de dins i de fora de l'Església al fenomen de Lourdes. No ens han de fer por perquè els dirigents de la Pastoral del Santuari tenen clar que la religiositat popular és un sentiment aprofitable i es pot purificar. De fet a Lourdes els actes programats et porten al Crist i a l'Església, a la Paraula i als Sagraments de mà de Maria.

No diria jo que Lourdes fos una imatge acabada de l'Església. De fet cal complementar-la amb altres realitats eclesials com serien les comunitats que s'acomoden al recent document de "Llibertat i alliberament" de la Congregació de la Fe: a l'Amèrica Llatina, milers i milers de comunitats de base que seran ferment l'any 2000 quan el 75% del cristians viuran en aquelles terres.

J. BLANC

Els malalts, moments abans d'embarcar dalt del tren que els portarà al santuari de la Verge de Lourdes.

PENSANT-HO BÉ

La màquina de cosir

XESC SOLIU

No puc negar una certa al·lèrgia natural a les màquines. La manipulació brutal d'allò que la naturalesa ha donat pacientment a llum, m'ha esfereït sempre. A més, mai, la màquina, no serà un interlocutor vàlid per l'home. Per exemple: quan a cavall dels cavalls de l'automòbil t'engegues a tota marxa carretera enllà, carregant-te l'aire net de l'atmosfera, el paisatge meravellós a banda i banda, la passejada i la conversa amical, per arribar mig destorçat a un indret qualsevol com una au migratòria, simplement, em sembla que embogim perillosament el tarannà natural de la vida.

Ara bé, quan contemplo la màquina al servei de la creativitat artesanal de la persona, la veig com una serventa fidel, ennoblida i compromesa en la tasca de generar i realitzar lluminoses i engrescadores il·lusions. Així veig la vella màquina de cosir de casa. Si tingúes bona mà pel dibuix o per la pintura, no em costaria gens —i amb quin goig ho faria!— plasmar les figures femenines de la Pepeta (modista), de la Lluïsa (cosidora) i de la mare, lleugerament corbades sobre el tauler de la màquina, i com en els vells harmòniums, prement acompassadament amb els peus la planxa de ferro, per actuar el moviment de transmissió de l'engranatge i posar en frenètic moviment l'agulla de cosir amb la musiqueta corresponent. A mi que una punxada d'agulla sempre m'ha fet por, m'escriuïa de pensar que poguessin agafar-s'hi el dit.

Això de la musiqueta, ara és un dir, però jo recordo com, quan la màquina prenia un to constant i dominant, a no trigar, elles entonaven, a mitja veu, alguna melodia que cantussejaven al compàs de les aturades i de les marxes de la màquina, mentre amb la lleugeresa del professional davant d'un teclat, les mans movien la roba d'ací d'allà, estiraven, donaven embranzida al volant, etc., com qui segons exigeix la partitura, canvia de registre.

La màquina de cosir, per la seva utilitat i aportació al treball femení de la llar, gaudia d'unes especials atencions: calia traslladar-la

amb cura, i quan era a lloc, cobrir-la per protegir-la de la pols, amb unes magnífiques faldilles. Aquest és també un aspecte interessant del tema. Perquè d'infants, quan alternant rebombori i callada, jugàvem a cuït, era un amagatall, per bé que conegut, sempre preferit. No sé si algun savi ha estudiat la relació entre la necessitat global de protecció que experimenta l'infant i la dèria, comuna a tots ells, de l'aixopluc.

L'èxit de l'entaforall se n'anava en orris, quan algun moviment mal calculat feia caure per terra el petit setrill d'oli d'untar, o feia grinyolar l'engranatge, o et donaves un carabassot que eres tu qui grinyolaves.

També per als grans era un bon amagatall per escondir allò que, en un moment donat, volien amagar a la quitxalla, per després donar la sorpresa: melons, xindries, paperines de xurros, regals de Reis, d'onomàstica, d'aniversari, etc., esperaven sota les faldilles de la màquina el moment de la seva aparició per a satisfer la il·lusió d'algú.

Tinc la certesa que, si fos possible escriure, imprimir, enquadrar i cosir la història de tot allò que la màquina havia cosit i escondit, en sortiria un llibre força gruixut i interessant.

Ara la majoria de les màquines de cosir, com l'arpa poètica de Bécquer, resten mudes i silencioses en algu racó de la casa; i la vestimenta, segona pell de tota persona, ja no té aquell caliu maternal i femení, que feia esborronar la pell primera. Ara no sabem quines mans ens vesteixen. Són anònimes i inconegudes.

Jo no sé si l'atur de les màquines ha aturat també aquell festiu cantussejar de les mares i de la dona a la llar. En tot cas, crec que hauríem de lluitar perquè el tarannà de la vida no ens arrabassi mai la festa del cor i les cançons dels llavis.

A SANT CELONI
RESTAURANT
LES TINES

- Especialitats selectes
- Escollit servei de carta
- Menús especials per a Banquets i Festes
- Menjadors climatitzats
- Capacitat fins més de 300 persones
- Gran Terrassa - Jardí amb esplai infantil
- Servei de Bar i Barbacoa
- Revelltes i Arrossades Populars

va bé
per tot
per tots
i per vostè

Psgg. dels Esports, 16-18
Davant Camp de Futbol
T. 867 25 54 - 867 01 97

Camil Ferraté, batlle de la vila:

“El jovent s’hi ha lliurat de ple”

LA SELVA DEL CAMP.— “La Representació és considerada a la Selva del Camp com un veritable tresor del poble. És sentida com a cosa pròpia per tothom. I la gent hi ha connectat completament”, ens diu el batlle de la vila i un dels factòtums d’aquesta peça paralitúrgica, senyor Camil Ferraté i Estivill.

miri, és més un avantatge que no pas un inconvenient. En el sentit que, amb el decurs del temps no ha sofert ni mixtificacions ni afegitons de cap mena. La tenim en tota la seva valuosíssima originalitat. El text és, absolutament, l’original. I això li proporciona uns grans

—I com ha arrelat tan prou a atès els pocs anys que fa que es representa?

—És cert que hi ha poca tradició, contemporàniament parlant. Cert també que es va interrompre amb el pas dels anys. Però això, segons com es

atractius.

—En quins sentits?

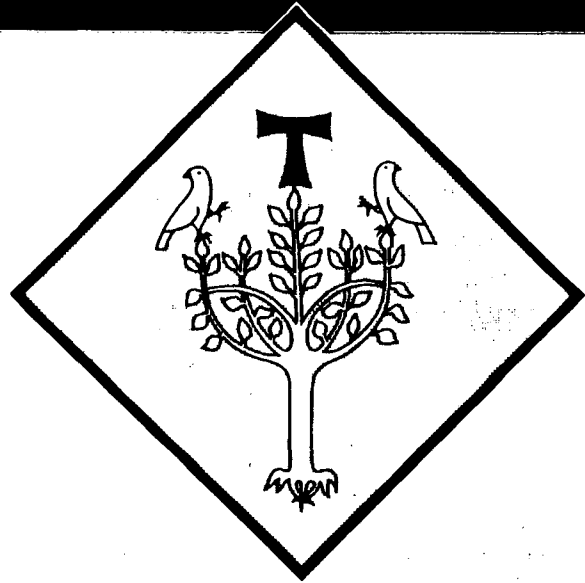
—En tres de principals. Primer. Tenim la qüestió de la puresa de la llengua antiga. Segon, en l’aspecte musical. La consuetud ens diu amb tota mena de detalls en quin so, a cada moment, s’ha de cantar, quina tonada s’ha d’emprar. El gregorià hi llueix a cor què vols... I finalment, i no pas, és clar, en lloc menys important, tenim el missatge cristià que se’n dedueix de la peça. Un missatge que penetra molt profundament en l’ànima de l’espectador perquè allò que s’explica té la pàtina de les coses senzilles, clares i entenedores.

—És a dir, l’obra teatral és el mitjà, no pas el fi.

—Exactament. Tot està al servei del missatge. Del que es tracta és d’explicar el misteri de l’Assumpció de la Verge. Tota la resta passa a un pla secundari que, no obstant això, pren una volada molt considerable. És certament bonic.

—Vostès n’estan entusiasmats, pel que observeu...

—Sí, perquè no dir-ho, a la Selva del Camp n’estem enamorats de la nostra “Repre-

sentació”.

—I, naturalment, l’Ajuntament no en podia restar al marge.

—No es tracta de cap color polític. Qualsevol altra equip municipal hauria fet exactament el mateix. El nostre patrocini ha pres el caire de tot un ajut institucional. I també econòmic, per bé que també hi col·laboren econòmicament —a més de nosaltres— la Diputació de Tarragona i el Departament de Cultura de la Generalitat, així com les institucions d’estalvi. No col·laboren per quedar bé davant del poble. Ho fan perquè s’han adonat de la vàlua de la peça teatral i de l’esforç que el poble hi esmerça.

—Quan diu “el poble”, què vol dir exactament?

—Doncs tot el poble. Des d’un equip d’electricistes que té cura de la vessant lumínica, fins a un nombrosíssim grup de

mestresses de casa que s’ocupen del vestuari, passant pels 60 actors que hi intervenen i per totes les persones que treballen en l’organització. És la Selva del Camp la que ho fa possible.

—I de jovent, com estan?

—Magníficament. El jovent s’ho ha fet seu. Sense ells no ho podríem tirar endavant. S’hi han lliurat de ple. I fa goig de veure amb quina unció interpreten els seus papers, amb quin amor canten. Sense ni un gest desequilibrat. Nois i noies, a cavall de les entitats “Scola Cantorum” i el grup de teatre de “La Moixera”, són la garantia no tan sols del present sinó de la continuïtat.

Certament, a la Selva del Camp tenen ben assegurat el futur de la seva Representació. Una representació que cada any que passa és més sentida com a pròpia per un nombre creixent de catalans.

P.M.

Personalitat única d’aquesta peça paralitúrgica

60 actors faran possible l’obra els dies 14 i 15 d’agost

La «Representació de l’Assumpció de Madona Santa Maria» és una de les més antigues peces teatrals en català que es conserven senceres.

—Cal situar la seva composició a les darreries del segle XIV.

—És una peça cabdal per a comprendre els orígens del teatre català.

—Reflecteix les tradicions que envoltaven la festa de la Mare de Déu d’Agost. (Com el Misteri d’Elx, per bé que aquest és cent anys més tardà que el nostre).

—La senzilla trama argumental té les següents escenes:

— Desig de Maria de retrobar-se amb el seu Fill i acolliment d’aquest desig per Jesús.

— Aplegament dels Apòstols al voltant de Maria per assistir al seu trànsit.

— Jesús s’enduu l’ànima de Maria al cel i foragita els dimonis que volien endur-se-la a l’Infern.

— Els Apòstols enterren el cos

de la Mare de Déu.

— Els jueus que volen cremar el cos són castigats amb la ceguesa, però alguns es converteixen i es curen.

— Jesús torna a la terra per a conduir Maria al cel en cos i ànima.

— Coronació solemne de la Mare de Déu per Jesús, mentre apòstols i sants canten la seva glòria.

—El text versificat és de gran qualitat i bellesa, que són ressaltades per la declaració musical.

—Uns dos terços de l’obra són cantats, aprofitant diversos tipus de música: gregorià, semitonats, monodies, discants... combinats segons el personatge que els interpreta.

—El sobri vestuari litúrgic, el cos d’actors que hi intervenen, (una seixantena) i el marc incomparable de l’Església Parroquial, modificada només en l’imprescindible, donen al Misteri una personalitat única, com a peça teatral i com a celebració paralitúrgica. (Cal pensar que en els seus orígens

la seva finalitat era la catequesi).

Aquest muntatge és fruit de la col·laboració del «Grup Moixera de la Defensa Agrària», la «Schola Cantorum» parroquial i molts altres selvatans que d’una manera o altra, el fan possible.

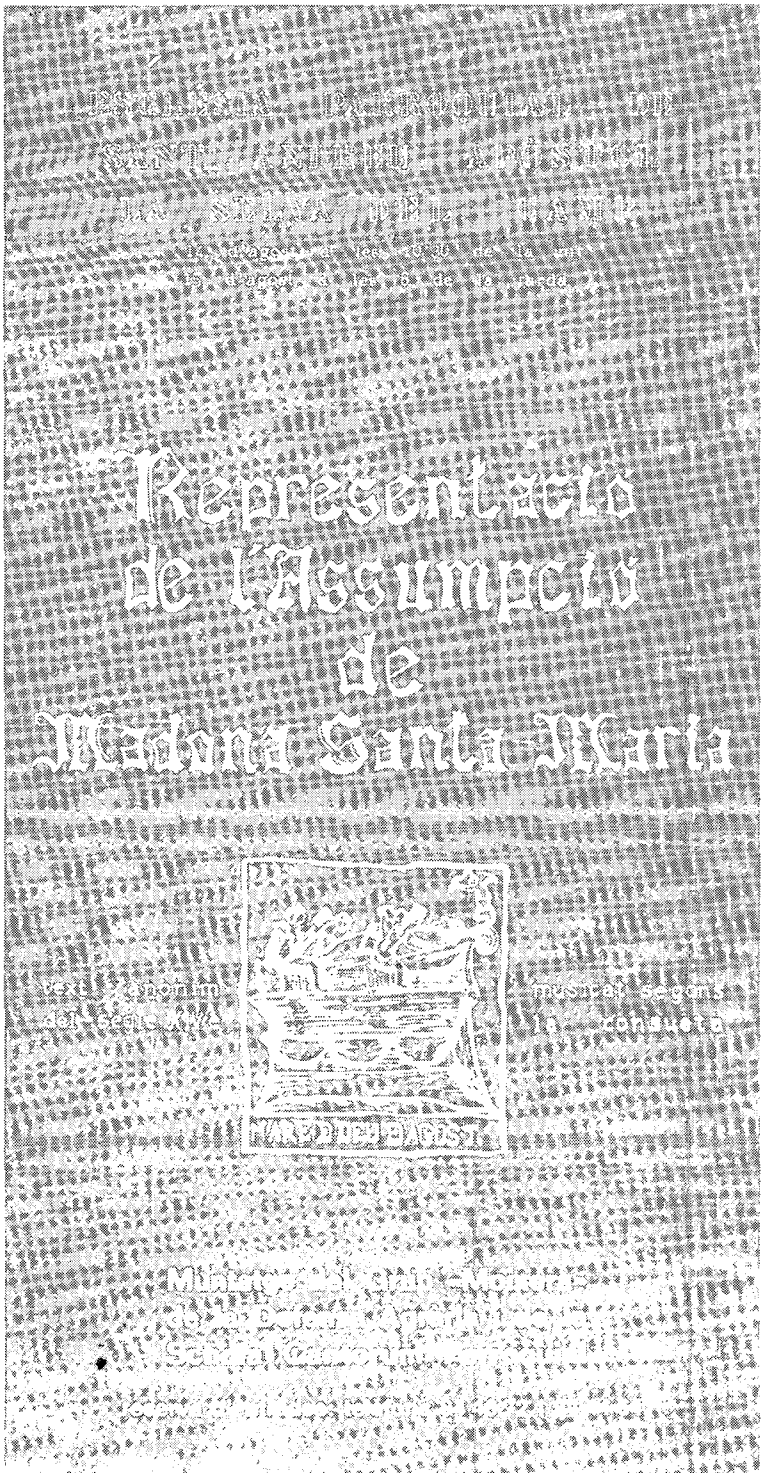
—La importància cultural del Misteri és reconeguda, i la seva continuïtat així ho palesa.

Si voleu més informació podeu escriure a: PATRONAT DE LA REPRESENTACIÓ DE L’ASSUMPCIÓ DE MADONA SANTA MARIA Avda. Puig i Ferrer, 19 La Selva del Camp (Baix Camp)

Mitjançant el telèfon, també podeu adreçar-vos als números següents:

Prefix: 977 844872-844464

Per a la reserva de localitats, podeu posar-vos en contacte en la mateixa adreça i telèfon.

ESPECIAL SELVA DEL CAMP

SELVA DEL CAMP

AFB

AUDIO ELECTRÒNICA

ALTA FIDELITAT T.V. COLOR
VIDEO FOTOGRAFIA
RELOTGERIA

Carrer Major, 42
Tel. (977) 84 49 35

LA SELVA DEL CAMP.

CARNISSERIA,
POLLERIA,
XARCUTERIA

PEPITA CIURANA

Carrer Major, 16.
Tel. (977) 84 40 34.

La Selva del Camp
(TARRAGONA)

AUTOCARS

PLANA

Serveis regulars

i discrecionals

Tel. (977) 21 44 75 -
21 10 30

TARRAGONA.

Tallers Massana

MECÀNICA - SERRALLERIA - ELECTRICITAT - FONTANERIA

Camí de l'Horta, 19 - Tels. (977) 844030 - 844312

LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

La Industrial Algodonera

SOCIEDAD ANÓNIMA

CORDONERIA,

CINTERIA I

PASSAMANERIA

Al servei del client des del 1918
Raval de Sant Rafael, 21

LA SELVA DEL CAMP

Armand Puig, director musical

“Tots els que canten a la representació són de la Selva”

Tenim amb nosaltres Armand Puig i Tàrrach, 31 anys, un dels dos Directors Musicals de la “Representació”.

— Qui és el paper de la música en la “Representació” de la Selva del Camp?

— És un paper d'importància. Cal tenir present que dos terços de l'obra són cantats. Per exemple, la Mare de Déu, el personatge central, només té intervencions cantades. Això fa que en la preparació de la “Representació” la major part dels assaigs siguin dedicats a les diverses músiques de l'obra.

— Quin tipus de música s'escolta en la “Representació”?

— Bé, en la consuetud o text de l'obra hi figuren indicacions a l'estil de “el que segueix cantis en so de Veni Creator”. Aleshores, cal agafar la melodia gregoriana de l'himne llatí “Veni Creator Spiritus” i cantar-la amb les paraules del text català de la “Representació”. Naturalment, no sempre hem tingut la sort de poder individualitzar les indicacions musicals i algunes vegades s'han agafat melodies dels segles XIII i XIV per tal de completar llacunes o bé aclarir notes incomprensibles del text original. Un exemple del que dic és un dels darrers números del Gran Cor de Sants i Santes, anomenat “Verge placent”, per al qual s'ha utilitzat la música de “Emperadriu de la ciutat joiosa” del Llibre Vermell de Montserrat. Aleshores, i responent a la pregunta, diré que els qui assisteixen a la “Representació” escoltaran gregorià, monodies i discantus en una combinació original i única de música medieval. En Joan M. Aragonès és el qui ha treballat els aspectes musicològics de la “Representació”.

— Tot això deu portar molta feina de preparació i demana una bona tècnica d'execució. Com us ho feu en un poble que no arriba als quatre mil habitants?

— He de dir, en primer lloc, que tots els qui cantem a la “Representació” som de la Selva, menys un tenor que canta unes parts especials. La bona base és la “Schola Cantorum” parroquial que canta tot l'any. Arribat el mes de juny, comencem a fer assaigs cada cop més intensos. La interpretació que proposem té tres punts forts: col·locació de la veu, bona dicció del text, caràcter directe i simple de l'execució. Nosaltres no tenim grans veus. Dels seixanta cantaires, només n'hi ha cinc o sis que tinguin coneixements musicals. Però tots tenen una gran intuïció i han assimilat —cosa molt important— el caràcter de l'obra. El secret de la nostra interpretació rau en la fidelitat a les melodies proposades per la consuetud i en la gran harmonia i conjunció del resultat final.

— Ja per acabar, semblaria que és difícil mantenir l'atenció del públic durant una hora i mitja amb músiques tan distants de les nostres. Com reacciona el públic a les músiques que escolta?

— Aquesta pregunta ens la vam fer nosaltres mateixos l'any 1980, quan vam començar la “Representació”. Semblava d'entrada que el cant, sense cap instrument d'acompanyament, fos insuficient. En canvi, cada any constatem que no solament no és insuficient, sinó que s'aconsegueix una ràpida connexió amb el públic. La veu humana, sola, en petit grup, o gran grup resulta tenir uns efectes extraordinaris sobre els oients. Es deuen desvetllar moltes fibres, a jutjar pels comentaris que ens arriben després de la “Representació”. La música que s'hi canta, per la profunditat i bellesa, commou de bon començament els qui l'escolten.

Els assaigs comencen entrat el mes de juny.

ESPECIAL SELVA

Tot el poble de la Selva del Camp

La “Representació de l'Assumpció de Sancta Maria”, pionera del teatre

La “Representació de l'Assumpció de Madona Santa Maria” és una peça cabdal per a comprendre els orígens del teatre català. Es tracta, en efecte d'una de les primeres produccions teatrals que es conserven senceres en la nostra llengua. Cal situar la data de la seva composició a les darreries del segle XIV.

L'obra recull el feix de tradicions que envoltaven la Festa de la Mare de Déu d'Agost (com el Misteri d'Elx, però aquest és cent anys més tardà que el nostre). En un seguit argumental ple de ressonàncies bíbliques es descabdellen les escenes del drama: Maria ma-

nifesta el seu desig de retrobar-se amb el seu Fill; desig que aquest acull. Els apòstols són aplegats entorn de la Mare de Déu, per tal d'assistir al seu trànsit. Els diables volen endur-se Maria a l'infern, però Jesús els foragita i s'enduu l'ànima de sa Mare al Cel. Els apòstols n'enterren el cos. Els jueus, que el volien cremar, són castigats amb la ceguesa, però alguns es converteixen i es curen. Finalment, Jesús torna a la terra per conduir Maria al paradís, on la corona solemnement, mentre els apòstols i els sants canten la seva glòria.

Al costat d'aquesta línia dramàtica simple i popular (el

“Misteri” és, en primer lloc, una catequesi de la festa de l'Assumpció), la peça presenta una versificació de qualitat remarcable i de gran riquesa lèxica. La bellesa del text ressalta encara més a través de la declamació musical. Uns dos terços de l'obra són cantats, tal com assenyala la consuetud, aprofitant melodies de procedència diversa: gregorià, semitonats, monodies, discantus...

Aquestes melodies litúrgiques es combinen sàviament segons els personatges-intèrprets (Maria, Jesús, apòstols, sants i santes) i fan del “Misteri” un conjunt de vàlua extraordinària.

Es un feix de tradicions que envoltaven la Festa de la Mare de Déu d'Agost.

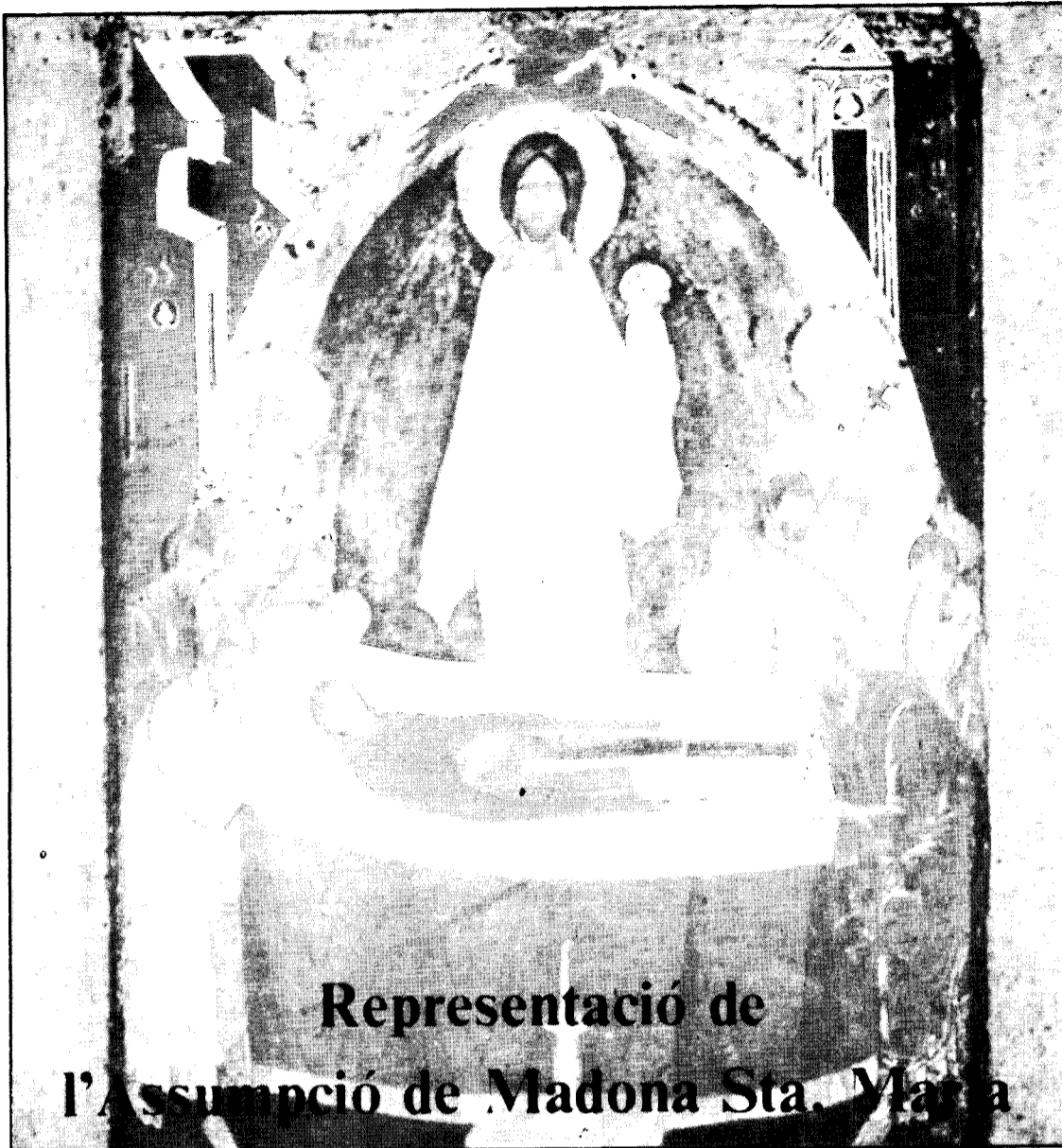
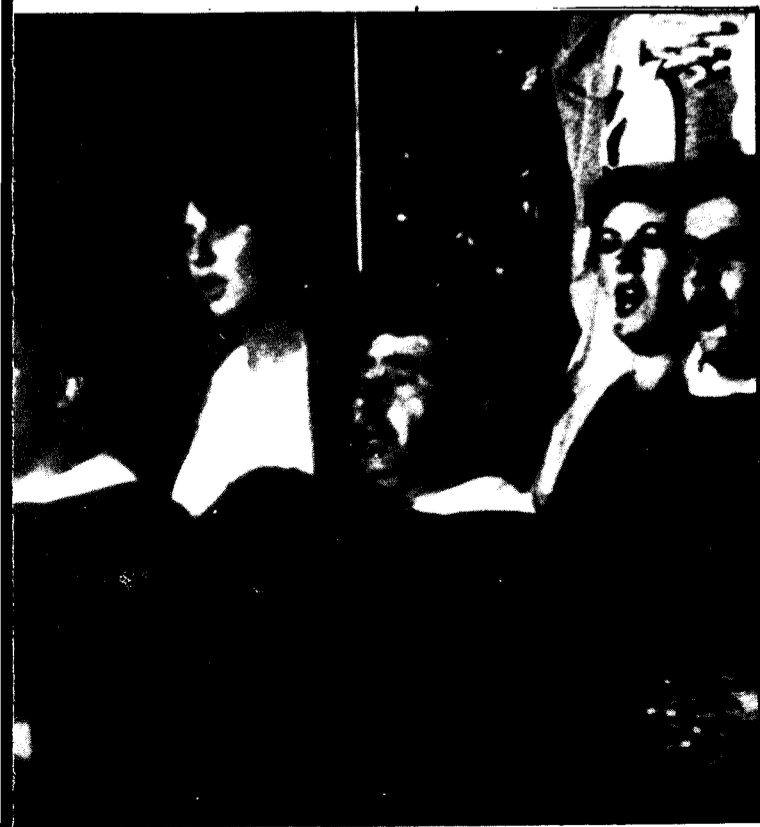
li fa costat

Representació de Madona una obra tre català

El muntatge ha estat pensat en criteris de rigorositat i de sobrietat. El "Misteri" és, a la nostra manera de veure, una celebració paralitúrgica, i, per tant, tots els elements estan en funció d'aquesta opció interpretativa. El marc és l'ampla fàbrica de l'església parroquial selvatana; l'escenografia només inclou els mòduls i espais estrictament imprescindibles; el vestuari es mou a mig camí entre els ornaments litúrgics i una cenyida estilització. El cos d'actors és constituït per més de cinquanta persones que ocupen un espai escènic en el qual la il·luminació assumeix propietats de delimitació i d'enfocament.

L'esforç que representa un muntatge d'aquesta magnitud és el resultat de la col·laboració entre el "Grup de teatre de la Defensa Agrària", l'"Schola Cantorum parroquial" i molts altres selvatans que participen, d'una manera o d'una altra, en la posada en escena del "Misteri".

Per tot això, creiem que les representacions dels dies 14 i 15 d'agost a La Selva del Camp seran un esdeveniment important en la vida cultural de les nostres comarques. La invitació que us adreçem vol recordar-vos només que fer cap als orígens és descobrir la pròpia identitat.

Un costum que arrenca dels drames sacres llatins.

32 intervencions musicals dels segles XIII i XIV

Tots sabem que els Misteris, de tradició medieval, comporten una consuetud on es fa constar els cants interpretats i que freqüentment són melodies aplicades al text. Tradicionalment, les músiques, corresponen a himnes i a cants litúrgics i religiosos. Aquest costum arrenca dels drames sacres llatins, plenament vinculats a la litúrgia. El manuscrit utilitzat per a aquesta representació conté nombroses referències sobre la intervenció musical que en els moments oportuns, i d'acord amb les exigències del moment escènic, aferma els textos que es van desgranant.

Les intervencions musicals són les següents:

- 1.— La consuetud indica cantar amb el "so de clariana, si sab lo so" o amb el so de "Vexilla Regis". Com sigui que ignorem el primer i el segon serà molt repetit hem optat per una melodia tretada d'un còdex de Silos.
- 2.— Amb el so del "Vexilla Regis", cèlebre himne a la Creu escrit per Venanci Fortunat i que forma part de la litúrgia des del segle VI.
- 3.— "So de rima" Extret d'una melodia gregoriana adaptat a un ritme de dos compost, molt típic de l'Edat Mitjana.
- 4.— Amb el so del "Veni Creator" que és un dels himnes gregorians més coneguts, atribuït a Rabano Maurus (+ 856).
- 5.— "So de rima tot pla". He escrit un recitatiu que es repeteix tres vegades i que al final acaba amb una cloenda.
- 6.— Igual que l'anterior.
- 7.— El text és adaptat a la melodia gregoriana de l'himne "Virgo Dei Genitrix".
- 8.— Text adaptat al recitatiu que s'ha cantat en els n° 5 i 6.
- 9.— So del "Vexilla Regis".
- 10.— Melodia gregoriana de l'himne "Virgo Dei Genitrix" que recorda el n° 7 cantat per St. Joan.
- 11.— La música correspon a una antiga seqüència de Nadal, "Laetabuntur".
- 12.— Breu salutació dels apòstols, a 2 veus, alternada amb la resposta de la Verge.
- 13.— Inspirat sobre el tema "Stella splendens" (veu 2ª) extret del Llibre Vermell de Montserrat. És un discantus al qual han estat afegits una tercera veu i un recitatiu.
- 14.— So del "Veni Creator".
- 15.— Una simple harmonització del tema "Veni Creator" en forma de discantus.
- 16.— So del "Veni Creator".

17.— Sobre melodia escrita pel trobador Guiraut de Borneilh (... 1162-1199...). També apareix entre les poques melodies del trobador Peire Cardenal. El tema ha passat al poble en la cançó "El pare i la mare..."

18.— Repeteix el tema del recitatiu emprat en els n°s. 5, 6 i 8.

19—24.— Van repetint el tema cantat en el n° 17.

25.— Seguint la indicació de la consuetud, he aplicat la lletra de les quatre primeres línies a la melodia del "Confitemini Domino" verset que es cantava antigament després d'anunciar l'al·leluia en la Vigília pasqual. La cantinela que segueix (cant 25 - II), interpretada pels apòstols, sobre el tema del "Pange Llingua gloriosi", és la música que segons la tradició, escrigué St. Tomàs d'Aquino, juntament amb el text i tot l'ofici litúrgic de la festivitat del Corpus, a Orvieto, per encàrrec del papa Urbà IV, cap als anys 1262 o 1264.

26.— Extret de la melodia del "Benedictus" de la missa "Alma Pater" (X del Kyriale Romanum), seguint la indicació de la consuetud: "en so dels tres santus de Sta. Maria".

27.— Es canta el so del tropus "Sospitati", tal com indica la consuetud.

28.— So del "Veni Creator".

29-I.— La consuetud indica que això es cantarà al so "Iste confesor". He aplicat exactament, nota per nota, el to monàstic (to VIII) de l'himne de vespres del comú de doctors.

29-II.— La consuetud no és clara. He utilitzat l'himne de vespres d'advent "Creator Alme Siderum".

30.— Adaptació de la lletra al virelai a 2 veus, "Imperatrix de la ciutat joiosa" del S. XIII que es troba en el Llibre Vermell (Ms. 1) de Montserrat.

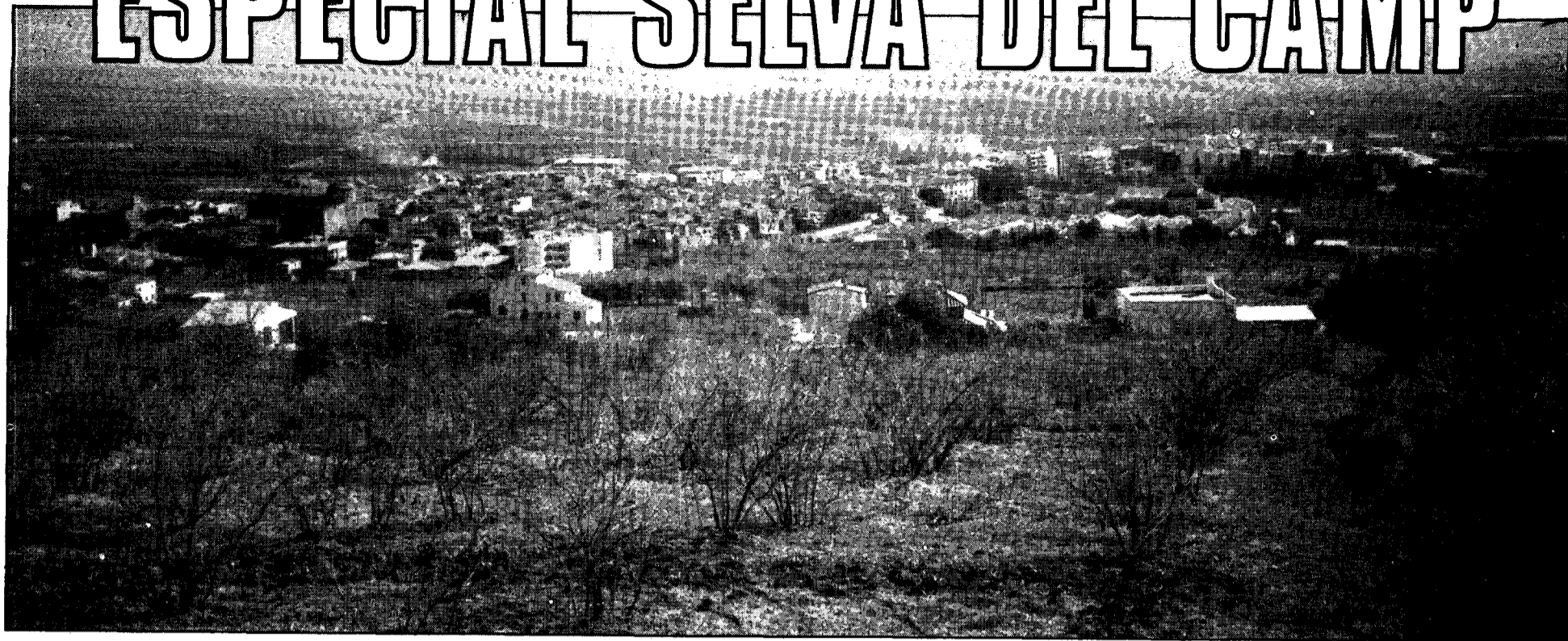
31.— So de l'himne de Nadal "Jesús Redemptor" (S. XIII).

32.— Tema inspirat sobre un tropus del Ms. de l'Orfeo Català.

Com podeu comprovar, tota la música que es canta en aquesta representació pertany al repertori gregorià o al polifònic dels segles XIII i XIV, amb la particularitat que la majoria dels cants són interpretats amb la mateixa tonada citada per la consuetud del manuscrit.

JOAN M. ARAGONÉS

ESPECIAL SELVA DEL CAMP

SELVA DEL CAMP

OFICINA DE FARMACIA

J. Rovira Boqué

Avda. Prat de la Riba, 21

Tel. (977) 31 41 61

REUS

EL RACÓ DE CASA

CONFECCIÓ I
COL·LOCACIÓ DE
VÀNOVES I
CORTINES

Cami de l'Horta, 14 - Tel. 84 44 71
LA SELVA DEL CAMP

Nens i Nenes

**MODA
JUVENIL**

Carrer de la Font 2.

**LA SELVA
DEL CAMP**

TIPOGRAFIA
OFFSET
REPROGRAFIA RÀPIDA
EDICIONS DE LLIBRES I REVISTES
IMPRESSIONS A TOT COLOR

**IMPREMTA I LLIBRERIA
REQUESENS**

MONTBLANC

Impremta: Mare Vedruna, 12-14
Llibreria: Riber, 3
Telèfon: 86 00 18

**FINQUES ARAGONES
A.P.I.**

CECÍLIA ARAGONÈS VIDAL

Màxima confiança i discreció en la compra i venda i lloguers de finques rústiques, cases, pisos, xalets, locals i hipoteques. Venda de cases noves amb jardí a Raval de Sant Rafael "Els Ponts" La Selva.

REUS:
Raval de Santa Anna, 13 bis
Tel. (977) 30 22 39

SELVA DEL CAMP: Tel. (977) 80 40 81

ESPECIAL SELVA DEL CAMP

Valberdi:

SELVA DEL CAMP

A. GARRIGA

Cami de l'Horta, 21 Tel. 844362
LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

INDUSTRIES
A. GARRIGA
RECOLLIDORES I
CLASSIFICADORES
D'AVELLANES

1er. PREMI DEL CONCURS INTERNACIONAL
DE RECOLLIDA MECANITZADA D'AVELLANA

CONSTRUCCIONS

FLORES

VENDA DE XALETES

DE PROTECCIÓ

OFICIAL I

PARCEL·LES.

Ricardo Vallvé, 34
Tel. (977) 84 04 24.

Vilallonga del Camp.

John Deere

CONCESIONARIO

Agrícola Barberá s.a.

TRACTORES Y MAQUINARIA AGRICOLA

Paseo Prim.12 tel.311720 REUS
Polígono Industrial.s.n.-tel.604995-VALLS

consaladeria
carnisseria
queviures

VILALLA

C/. major nº 30 T. 84 42 15
la selva del camp

TOT EN FOTOGRAFIA

foto - club

R. TÀRRECH

Carrer Galanes, 13.
Tel. (977) 30 61 80

REUS

CALENDARI

27 de juliol. Diumenge XVII del temps ordinari. Sant Cugat i Pantaleó, màrtirs; sant Bertold, abat. Santes Juliana i Sempromiana, màrtirs.
El sol surt a les 4,40 i es pon a les 7,14 (hora solar).
Festa major a Mataró.
28 de juliol. Dilluns. Santa Catarina Tomàs, verge. Sant Nazari i sant Cels, màrtirs.
Festa major a Fortià.
29 de juliol. Dimarts. Santa Marta, verge. Sant Olaf, rei màrtir i sant Adam.
30 de juliol. Dimecres. Sant Pere Crisòleg, bisbe doctor. Sant Abdón i sant Senén (Nin o Non) màrtirs.
Festa major a Almorós, l'Espluga de Francolí, Gallifa, Martorelles, Sant Vicenç dels Horts i Orrius.
31 de juliol. Dijous. Sant Ignasi de Loyola, fundador. Sant Fabi, màrtir i sant Germà, bisbe.
Festa major a Sort.
1 d'agost. Divendres. Sant Alfons M. de Liguori, bisbe doctor. Sant Fèlix, màrtir. Santes Fe, Esperança i Caritat, verges màrtirs.
Festa major a Alella, Constantí, Gerri de la Sal, Tírvia, Torrelló i Vilajuïga.
2 d'agost. Dissabte. Mare de Déu dels Àngels. Sant Eusebi de Vercel·li, bisbe i sant Esteve I, papa màrtir.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

27 de juliol. Diumenge de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera, Gn 18,20-32, S 137, segona Col 2,12-14, tercera Lc 11,1-13.
28 de juliol. Dilluns de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera, Jr 13,1-11, Dt 32,18-21, Mt 13,31-35.
29 de juliol. Dimarts Santa Marta. Lectures: Primera, 1 Jo 3,14-18, S 33, segona Jo 11,19-27. O bé: Lc 10,38-42.
30 de juliol. Dimecres de la setmana XVII durant l'any. Lectures: Primera, Jr 15,10-16-21, S 58, segona Mt 13,44-45.
31 de juliol. Dijous de la setmana XVII durant l'any. Lectures: Primera, Jr 18,1-6, S 145, segona Mt 13,47-53.
1 d'agost. Divendres de la setmana XVII durant l'any. Lectures: Primera, Jr 26,1-9, S 68, segona Mt 13,54-58.
2 d'agost. Dissabte de la setmana XVII durant l'any. Lectures: Primera, Jr 26,11-16-16.24, S 88, segona Mt 14,1-12.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Això és la FE

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

Una cosa és creure en Déu i, l'altra, creure Déu, com el fill es fia d'allò que el pare li diu. La raó de creure Déu, de fiar-nos del que ens ha dit, rau en el fet que és ELL el qui fonamenta la certesa, ni que ens manqui, forçosament, l'evidència. Allò que ens és evident, no ho creiem; ho veiem i santes pasqües. Sovint hem trobat persones senzilles amb una confiança absoluta, sense discussió, en Jesús. Aquesta, és l'actitud correcta de la fe. Ens sotmetem cegament a la Paraula de Déu, ens hi adherim perquè Déu en dona testimoni. L'infant, s'adhereix a llurs pares. Nosaltres, els creients, ens adherim a Déu, a la Revelació divina. Això és la Fe.

HOMES I INSTITUCIONS

Un gran misioner claretia

El pare Pau Aguadé i Gatell

"El seu mestratge espiritual era encoratjador: sempre estimulava i el seu acolliment era molt adient per als joves, puix creava un sa optimisme i emprava una pedagogia activa, la pedagogia de l'amor", ha declarat per a "Catalunya Cristiana" el pare Jordi Pijoan, Provincial dels claretians, referint-se al pare Pau Aguadé, amb motiu del seu traspàs.

El pare Pau Aguadé va néixer a La Selva del Camp (Tarragona) el 6 de novembre de 1897. Caminava, per tant cap els 89 anys.

Als 12 anys va ingressar, com a postulant, a la Congregació i el 15 d'agost del 1914 va professar com a fill del Cor de Maria, misioner claretia.

Després dels anys d'estudis, a la grandiosa i no massa còmoda Universitat de Cervera, el 10 de juny de 1922 fou ordenat sacerdot, a Saragossa.

Ben aviat es dedicà a la predicació:

Fou la principal activitat de la seva llarga vida missionera: missions populars, predicació en general, exercicis espirituals a consagrats i als laics, conferències i cercles d'estudi al jovent... Tot un enfilall d'activitats apostòliques dutes a terme amb fervor, entusiasme i indefallent dedicació.

A més cal destacar, en aquest breu esbós biogràfic, la seva tasca de govern i com a formador: Fou superior de diferents comunitats i també su-

perior provincial en el sexenni 1954-1960. Uns anys de notable empena a la Província, amb els seminaris plens de gom a gom, amb un equip misioner a plena activitat, la casa d'exercicis de Vic en els seus inicis i esplendorosos moments, la celebració dels dies de l'estudiant, les setmanes d'espiritualitat, als col·legis es feren millores...

Com a formador cal remarcar: que fou prefecte de l'anomenat "any de perfeccionament", que llavors funcionava a Ciudad Real i més tard també fou prefecte de "l'any d' iniciació pastoral", per als sacerdots que acabaven d'ésser ordenats, a Baltar (Galícia).

Detectava possibles vocacions

Per la meua banda voldria fer ressaltar encara una altra faceta de la personalitat misionera del P. Aguadé: La seva

intuïció per a detectar possibles vocacions. En feia una encertada descoberta, un acurat seguiment, un acompanyament encoratjador, fins que menava el noi a un compromís vocacional gairebé irreversible.

La descripció que n'acabo de fer fou una realitat viscuda per mi; sé, però, que ho realitzava sempre. Foren molts els joves, més que no pas adolescents, orientats, seguits i acompanyats pel P. Pau Aguadé fins a la vida consagrada, no sols claretiana, sinó a altres Instituts.

El seu mestratge espiritual era encoratjador. Sempre estimulava i el seu acolliment era molt adient per als joves, puix creava un sa optimisme i emprava una pedagogia activa. La millor pedagogia, la pedagogia de l'amor. La pedagogia del "fer, fer fer i deixar que facin".

J.P.

ADULTS EN LA FE

Esperit de sacrifici

JOAN GUITERAS I VILANOVA

doncs, lliurar-se als altres i millorar el món. Es llibertat personal. Apostar per l'abnegació és voler viure en plenitud.

Una virtut social

L'esperit de sacrifici dimana de la fe. Virtut d'autodomini i eminentment social. Perquè la conducta humana afecta els altres. Necessàriament jo miro els altres. Perquè en sóc part integrant. Insolidaritzar-se'n és un afany inútil i impossible. Tot cristià sap què és el bé del proïsme. I que ha de purificar el seu capteniment de la ganga egoista que enterboleix, amb els sentiments, les realitzacions humanes. En efecte, l'amor cristià s'entén com amor generós, sacrificat i fidel. Del contrari no és. Per això la lluita per abolir els vicis de l'esperit, com són: l'amor propi, la imposició dels meus judicis o volers, el tancament, l'urc i la vanitat, l'individualisme, la susceptibilitat...

La joia de la creu

Resta sempre present, en la serena visió cristiana, el misteri pasqual. El Crist, mort i gloriós, ens fa avinent que no hi ha vida sense mort, que el gra de blat s'ha de podrir si vol convertir-se en espiga... Això, encara que dur, és així: qui abraça la creu troba la vida. Hi heu pensat en allò de "qui vulgui ser el meu deixeble que prengui la seva creu i em segueixi"? Aquest és el secret de la realització personal. Ningú no pot defugir ni la fatiga, ni l'esforç, ni la lluita... Qui vol superar tot allò que sovint hi ha d'inhumà en les relacions interpersonals, ha de vetllar el seu esperit de sacrifici.

L'exemple del Senyor és clar. El seu amor no s'aturà ni davant de la mort. Quin testimoni tan gran de llibertat! Ni lligat a la vida que tant temem perdre! Jesús, en la creu, obté la plenitud i és glorificat.

Tot plegat, doncs, una invitació, en sintonia amb el document conclusiu del Sinode dels Bisbes, de 1985, a acaronar el misteri de la creu. Tal com Crist, sacrificat, esdevingué ofrena dolorosa i acceptada, també els qui celebren el memorial del Senyor, l'Eucaristia, han de viure generosament lliurats, és a dir, a punt per a Déu i per als germans. Identificats amb Jesucrist, han de ser homes-per als altres. Això és el que significa esperit de sacrifici.

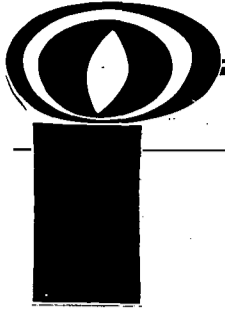
Un amic sacerdot em contava que, un dia, aconsellant un cristià inquiet, li va dir: "Miri, d'acord, vostè s'ha de realitzar. Però li prego que, a més a més dels seus projectes, tingui la bondat de mirar el Crist. El nostre salvador es realitzà plenament en el fracàs de la creu".

L'anècdota és vàlida per a tots. Perquè solem fugir d'estudi. Perquè la paraula sacrifici ens ve gran. Perquè encara no hem entès prou allò de Jesús: "qui vulgui ser el primer s'ha de fer el servidor de tots". Com si realització i sacrifici fossin realitats antitètiques! Per a nosaltres, somniadors de vanes grandeses, realitzar-se equival, més d'un cop, a anar a la nostra. I llavors deixem entreveure el lliurament migrat, la feble paciència i la debilitat.

Un valor primordial

Cal destacar, d'entre els diversos valors cristians, el servei i l'esperit de sacrifici. No són pas realitats potestatives. Sense elles, expressió de la vivència evangèlica, no hi ha ni llum ni sal. Són, en darrer terme, l'única garantia de la joia. La fontana d'una alegria que només s'experimenta en l'abnegació.

L'esperit de sacrifici no és pas sinònim d'un viure negatiu, resignat i gris. En Jesús, el sacrifici fou la gran donació, l'agosarada agonia contra el mal. Sacrificar-se és,

"QUE EL MEU SENYOR NO S'ENFADI SI TORNO A PARLAR"

El diàleg entre Déu i Abraham és una magnífica manera d'expressar, en llenguatge humà, la relació que s'estableix entre Déu i l'home en la pregària de petició. Tot recolza sobre la fe en la misericòrdia i la justícia de Déu, i en el coneixement del seu disseny de salvació. L'home, per la seva banda, cerca d'identificar-se amb les actituds de Déu.

Lectura del llibre del Gènesi (18:20-32)

En aquells dies, el Senyor digué: "Quin clam tan fort a Sodom i a Gomorra! Que n'és de greu el seu pecat! Hi baixaré a veure si tota la ciutat es comporta com ho denota aquest clam que m'arriba. Si no és tota la ciutat, vull saber-ho". Els dos homes que acompanyaven el Senyor se n'anaren en direcció a Sodom, però Abraham es quedà encara davant el Senyor. Llavors Abraham s'acostà i digué: "¿De debò que fareu desaparèixer tant el just com el culpable? ¿Suposem que a la ciutat hi hagués cinquanta justos. ¿Els faríeu desaparèixer? ¿No perdonaríeu la població per amor dels cinquanta justos que hi hauria? Mai de la vida no podreu fer una cosa així! ¿Fer morir el just amb el culpable? ¿Que el just i el culpable siguin tractats igual? Mai de la vida! Vós que judiqueu tot el món, ¿us podria desentendre de fer justícia?" El Senyor respongué: "Si trobava a la ciutat de Sodom cinquanta justos, per amor d'ells perdonaré tota la població". Abraham insistí: "Encara goso parlar al Senyor, jo que sóc pols i cendra. Suposem que, per arribar als cinquanta justos en faltessin cinc. Per aquests cinc que falten, ¿destruiríeu tota la ciutat?" Ell contestà: "No la destruiria si hi trobava quaranta-cinc justos".

Abraham li tornà a parlar: "Suposem que només n'hi hagués quaranta". Li respongué: "No ho faria per consideració a aquests quaranta". Abraham continuà: "Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo: Suposem que només n'hi hagués trenta". Ell respongué: "No ho faria per consideració a aquests trenta". Abraham insistí: "Encara goso parlar al meu Senyor. Suposem que només n'hi hagués vint". Ell contestà: "No la destruiria per consideració a aquests vint". Abraham insistí de nou: "Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo per darrera vegada: Suposem que només n'hi hagués deu". Ell respongué: "No la destruiria per consideració a aquests deu".

"SENYOR, SEMPRE QUE US INVOCAVA M'HEU ESCOLTAT"

L'experiència de la protecció constant de Déu es tradueix en les paraules del salmista. És un gran acte de confiança, a partir del que ja s'ha experimentat, i esperant que continuï. És la pregària que cadascú de nosaltres pot dir sempre, amb tota veritat.

Salm 137:1-2a,2b-3,6-7,8 (R.:3a)

Uns enalteixo amb tot el cor, Senyor,
us vull cantar a la presència dels àngels.
Em prosterno davant el santuari.

R. Senyor, sempre que us invocava m'heu escoltat.

Enalteixo el vostre nom,
perquè estimeu i sou fidel.
Sempre que us invocava, m'heu escoltat,
heu enfortit la meua ànima. R.

El Senyor és excels, però es mira els humils,
mentre que els altius, els esguarda de lluny.
Si passo entre perills, em guardeu la vida,
detureu amb la mà l'enemic.
La vostra dreta em salva. R.

Que el Senyor continuï afavorint-me.
El vostre amor perdura sempre.
Acabeu la vostra obra, Senyor. R.

"DÉU US DONÀ LA VIDA JUNTAMENT AMB EL CRIST, DESPRÉS DE PERDONAR-VOS GENEROSAMENT TOTES LES CULPES"

Com en la carta als Gàlates, també en la carta als Colossencs l'apòstol es refereix al baptisme quan parla del començament de la vida cristiana, i de la inserció dels homes en el misteri de Crist. Quan encara se senten les paraules del salmista: "Acabeu la vostra obra, Senyor", és meravellós escoltar, de llavis de l'apòstol, aquesta descripció de com va començar, en nosaltres, l'obra del Senyor.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (2:12-14)

Germans, pel baptisme foreu sepultats amb Crist, i amb ell també vau ressuscitar, perquè heu cregut en el poder de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts. Vosaltres éreu morts per les vostres culpes i perquè vivíeu com incircumcisos, però Déu us donà la vida juntament amb el Crist, després de perdonar-vos generosament totes les culpes i de cancel·lar el compte desfavorable on constava el nostre deute amb les prescripcions de la Llei; Déu retirà aquest document i el clavà a la creu.

Demandar

Tan en la celebració litúrgica com en l'oració privada, el cristià fa amb freqüència oració de petició. És a dir, demanem coses a Déu. Penso per exemple en l'oració universal, després de la professió de fe. Quantes vegades repetim: Us ho demanem, Senyor...!, i amb prou feines arribem a fer-nos càrrec del que, en realitat, demanem.

Quan Jesús ensenya una oració als seus deixebles (vegeu l'evangeli d'avui), els ensenya a demanar. Això és important. I afegeix unes consideracions que accentuen encara més el seu ensenyament. Vé a dir-nos: Déu, el Pare, escolta sempre l'oració dels seus fills que li demanen, i els concedeix molt més del que a ells, a primera vista, els pot semblar important: "el Pare del cel donarà l'Esperit Sant als qui l'hi demanen".

Aquesta referència al do de l'Esperit Sant il·lumina els textos paral·lels en els quals Jesús assegura que Déu escolta sempre tot el que es demana "en el nom de Jesús", és a dir, en la fe i en comunió amb Jesús. També ens ajuda a entendre les exhortacions de la carta de sant Jaume: "Demaneu i no rebeu, perquè demaneu malament, amb la intenció de malgastar-ho en les vostres passions" (Jaume 4,3).

Potser l'oració de petició és, alhora, fàcil i espontània, i, d'altra banda, difícil i esforçada. Perquè, per poc que l'home es trobi en situació de necessitat, conscient de la seva debilitat, rodejat de perills i dificultats, demana ajut espontàniament. I, d'altra banda, quan ens trobeu així, la nostra mateixa limitació ens fa veure la

sortida només en una direcció, o a un nivell massa reduït. Aleshores, la nostra petició a Déu es converteix fàcilment en demanar-li una solució que, prèviament, nosaltres mateixos hem programat. I aleshores, certament, moltes vegades, l'home es troba en les seves peticions com davant d'un ordinador que li diu "no hi ha resposta", perquè no li dona allò que ell, l'home, havia previst...

Però el Pare està disposat a donar l'Esperit Sant. És a dir, està disposat a donar, i dona als qui demanen rectament, la comunió amb Déu. Sant Pau ho diu d'una manera magnífica: "L'Esperit ajuda també la nostra feblesa; perquè nosaltres no sabem què hem de demanar per pregar com cal, però el mateix Esperit intercedeix amb gemecs inefables, i el qui escruta els cors sap quin és el voler de l'Esperit, com és segons Déu que intercedeix pels sants. I sabem que Déu col·labora en tot per al bé d'aquells qui l'estimen, d'aquells qui són cridats segons el seu disseny" (Romans 8, 26-28).

L'exemple més decisiu d'aquestes afirmacions és la pregària de Jesús a l'hort de Getsemani. Allí hi ha una oració de petició ben clara: "que passi aquest calze", però alhora hi ha uns gemecs reals, moguts per l'Esperit que conduïa Jesús, que el porten a completar l'oració: "que es faci la vostra voluntat".

"Aquell que demana a Déu menys que el do de l'Esperit Sant, li demana massa poc" (Ratzinger).

Mitjanit

Un llibre que no ha perdut actualitat és el del pastor Martin Luther King, "La força d'estimar". És la traducció d'una sèrie de sermons apareguda en anglès l'any 1963, i traduïda al català l'any 1967. La figura de Luther King és ben coneguda, i els seus sermons són unes magnífiques reflexions evangèliques, amb abundoses referències —com és normal— als problemes de la lluita dels negres a Estats Units. El valor de les reflexions, però, va més enllà d'aquesta problemàtica concreta. Això fa que puguin ésser llegits amb profit a tot arreu.

M'agrada avui extreure unes reflexions del pastor King sobre el text evangèlic que llegim.

"És la mitjanit en l'ordre social. En el pla internacional les nacions estan immersides en una lluita colossal i ruda per la supremacia. L'home disposa d'armes atòmiques i nuclears que en pocs segons poden destruir totalment les més grans ciutats del món. Aquesta nit en la vida col·lectiva i exterior de l'home és paral·lela a la nit que regna en la seva vida individual i interior. És mitjanit en l'ordre psicològic. Per tot arreu temors paralitzants torturen la gent durant el dia i l'assetgen durant la nit. Núvols pesants d'ansietat i de depressió estan suspesos en el nostre cel mental..."

També és mitjanit en l'ordre moral. Enmig de la nit els colors perden llurs característiques i es confonen dins una ombra d'un gris tènue, ombriu. Els principis morals han perdut llurs característiques. Per a l'home modern, el bé i el mal absoluts depenen del que fa la majoria. Bé i mal són relatius als gustos o a les repugnàncies, als hàbits d'una comunitat determinada. Inconscientment, hem aplicat al domini moral la teoria de la relativitat d'Einstein, concebuda per descriure el món físic".

"Mitjanit és una hora enganyadora, en què és difícil d'ésser fidel. La paraula més aquietadora que l'Església pot pronunciar és que la mitjanit no dura sempre. El viatger fatigat que a mitjanit demana pa busca en realitat l'alba. El nostre missatge etern d'esperança és que l'alba vindrà..."

"La fe en l'albada prové de la fe que Déu és bo i just. Quan creiem això, sabem que les contradiccions de la vida no són ni últimes ni definitives. Podem caminar per la negra nit amb la convicció radiant que totes les coses treballen per al bé dels qui estimen Déu. Àdhuc la més fosca nit pot precedir l'albada d'una gran plenitud".

"DEMANEU, I DÉU US DONARÀ"

Aprendre a pregar. ¿Qui pot ensenyar-ne, sinó aquell que es manté, com a Fill de Déu, en constant conversa filial amb el Pare? A part de l'ensenyament fonamental sobre el sentit de l'oració de petició, és bonic trobar en aquest text de Lluç, la pregària del Pare nostre com una resposta de Jesús als deixebles. Això ens el fa entendre com una manera de pregar pròxima a la de Jesús mateix.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (11:1-13)

Un dia Jesús pregava en un indret. Quan hagué acabat, un dels deixebles li demanà: "Senyor, ensenyeu-nos una pregària com la que Joan ensenyà als seus deixebles". Jesús els digué: "Quan pregueu digueu: Pare, que sigui honorat el vostre nom, que vingui el vostre Regne, doneu-nos cada dia el nostre pa, i perdoneu-nos els pecats, que nosaltres mateixos també perdonem tots els qui ens han ofès, i no permeteu que caiguem en la temptació".

Després els deia: "Si algú té un amic, i aquest el va a trobar a mitjanit i li diu: Amic, deixa'm tres pans, que acaba d'arribar de viatge un amic meu i no tinc res per donar-li. ¿Qui de vosaltres li respondria de dins estant: No m'amoïnis; la porta ja és tancada i jo i els meus fills ja som al llit; no em puc aixecar a donar-te'ls? Us asseguro que, si no us aixecàveu per fer un favor a l'amic, la mateixa impertinència us obligaria a aixecar-vos per donar-li tots els pans que necessita. I jo us dic: demaneu, i Déu us donarà, cerqueu, i trobareu, truqueu, i Déu us obrirà, perquè tothom qui demana obté, tothom, qui cerca troba, a tothom qui truca, li obren. Si un fill demana un peix al seu pare ¿qui de vosaltres li donaria una serp en lloc del peix? O bé, si li demana un ou, ¿qui de vosaltres li donaria un escorpió? Penseu, doncs, que si vosaltres que sou dolents, sabeu donar coses bones als vostres fills, molt més el Pare del cel donarà l'Esperit Sant als qui l'hi demanen".

Confiança en la pregària

"Estimeu i sou fidel"

Aquesta és la segona vegada que aquest salm apareix en el leccionari de la missa dominical com a salm responsorial. L'havíem recitat ja en el diumenge 5 de durant l'any en aquest mateix cicle C de lectura. Allí ens ajudava a donar gràcies per l'elecció de què hem estat objecte. Feia de veritable cant eucaríctic. Havíem llegit el relat de la vocació d'Isaïes i l'evangeli ens contava com Pere i els seus companys, després d'una pesca miraculosa, fan punt final a la seva vida anterior i segueixen Jesús pels viarans de la comunitat eclesial, que demana braços forts i valents per al treball apostòlic. Per això se subratllava el v. 1c del salm: **Us vull cantar a la presència dels àngels, Senyor.** Avui en canvi, la recitació del salm 137 pren una altra intencionalitat. Sense abandonar el seu caire d'acció de gràcies, accentua l'aspecte de la confiança en l'oració. **Senyor, sempre que us invocava, m'heu escoltat** (v. 3a). I en la selecció que fa dels versets del salm, s'ometen els vv. 4-5, i s'hi inclou el v. 6, que ens diu com el Senyor, tot i la seva excelsitud, es mira els humils que recorren a ell. És una al·lusió a la confiança amb què Abraham tracta —prega— el Senyor en la seva pregària d'intercessió a favor dels de Sodoma i Gomorra. El principi de la confiança en Déu del patriarca —i de la nostra confiança en la pregària— l'exposa el v. 2bc: **Enalteixo el vostre nom, perquè estimeu i sou fidel.** Això fa que el salmista expressi

(Salm 137 -H.138-:1-2a.2bc-3.6-7.8 R.:3a)

JOSEP M. ARAGONÈS

la seva confiança introntollable en termes d'experiència. **Sempre que us invocava, m'heu escoltat** (v. 3a). El salmista no recorda que el Senyor hagi fet el sord a la seva pregària. Sempre l'ha atesa degudament. El Senyor és fidel a la paraula donada d'estar a prop dels humils, sempre a punt d'escoltar-los i d'ajudar-los quan recorren a ell. Jesús, en l'evangeli, confirmà aquesta fidelitat de Déu que engendra la nostra confiança: **Jo us dic: demaneu, i Déu us donarà, cerqueu, i trobareu, truqueu, i Déu us obrirà** (Llc 11:9). La fidelitat de Déu no és altra cosa que la manifestació del seu amor.

El poder de Déu

Israel va fer l'experiència del poder de Déu que es manifestava en la seva història. El v. 7 és una professió de fe en la força històrica de Jahvè. **Si passo entre perills, em gardeu la vida, detureu amb la mà l'enemic, la vostra dreta em sal-**

va. Tota la història del poble és plena d'aquests moments de destret dels quals l'ha tret la mà de Jahvè. La història col·lectiva —la de tot el poble de Déu— i la història individual de cada israelita. I el poder de Déu no s'exhaureix amb les meravelles que ha obrat a favor de l'Israel antic. La vida de Jesús i la història de l'Església són també una manifestació continuada de la veritat expressada en el v. 7 del nostre salm. Jesús ha passat entre perills, fins i tot ha travessat la mateixa mort. I el Senyor li ha guardat la vida. En la celebració de l'eucaristia es fa present entre nosaltres com el que realment és: El qui ha vençut la mort i ara viu, perquè el Senyor ha deturat amb la mà l'enemic i la seva dreta l'ha glorificat. I amb ell, és tota la humanitat redimida, nascuda de les fonts del baptisme i envigorida amb el pa i el vi de l'eucaristia, la qual, malgrat els perills pels quals ha de transitar, és salvada per Déu. Aquesta constatació històrica és la que enforteix la nostra ànima (v. 3b) i ens porta a pros-ternar-nos davant del santuari (v. 2a).

L'obra començada

Allò que s'ha començat, s'ha d'acabar. Déu ha començat la seva obra en nosaltres. I ell la porta a compliment. És plens de confiança que ara puguem Déu: **Acabeu la vostra obra, Senyor** (v. 8c). Perquè és ell qui ha plantat l'Església i ell qui la mena per entre els perills del món que l'assetgen constantment. A ell, doncs, hem de pregar amb confiança: **Que el Senyor continuï afavorint-nos** (v. 8a). Serà la demostració de la fidelitat i de l'eternitat del seu amor (v. 8b). Però no és únicament Déu el qui té una obra pendent de terminació. També nosaltres —i sobretot nosaltres— hem d'acabar l'obra que per la gràcia de Déu es va començar en nosaltres en el moment del baptisme. Aquesta tenacitat en la continuïtat fins a atènyer la coronació de l'obra salvadora en cadascun de nosaltres, és el que posarà en relleu la nostra fidelitat, el nostre amor a Déu i al seu pla de salvació. I és aquí on descobrim la imperiosa necessitat de la pregària. De la pregària feta amb absoluta confiança, i amb una gran dosi d'humanitat i fins de bon humor —el bon humor també és pregària i professió de fe salvadora— a l'estil de la pregària d'Abraham. Perquè mentre construïm aquesta Església que mirem tan limitada i que perd l'esma, diem, —aquesta Església que som en definitiva nosaltres— el Pare del cel ens doni l'Esperit Sant als qui l'hi demanem, com ens diu Jesús en l'evangeli d'avui (Lluc 11:13).

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

11. Schleiden i Schwann: La teoria cel·lular

Recordem que era el 1665 quan l'anglès Robert Hooke posà el nom a les cèl·lules, millor dit, a aquelles cavitats buides o petites cel·les que descobrí en el teixit suberós vegetal. Sis anys més tard, el 1671, l'italià Marcello Malpighi, mirant làmines ben primetes de plantes amb el microscopi, repetia el mateix descobriment, i el nom que posà a aquelles cavernetes fou el d'"utriculi", utricles o petits botes, perquè hi va veure un contingut líquid (el protoplasma), però la seva troballa no anà més enllà. I abans del 1839 trobarem altres naturalistes que ens parlaran de "fibres" estructurades (Haller, 1757; Bonnet, 1763), de cavitats dels vasos conductors dels vegetals (Wolff, 1764), de "cilindres tortuosos" (Fontana, 1781), o bé ens diran que tot organisme és com una "síntesi d'infusoris" (Oken, 1809), o també que els "utricles" de vegetals i animals obeeixen a un pla uniforme de la natura (Dutrochet, 1837), coses que ja són partícules de veritat respecte a la missió que les cèl·lules compleixen en tot ésser viu. Però l'autèntica "teoria cel·lular" neix el 1839 amb dos noms: Schleiden i Schwann.

Matthias Jakob Schleiden (1804-1881)

Va néixer a Hamburg, fill d'un metge molt reputat. Després d'estudiar dret a la universi-

tat de Heidelberg, s'establí d'advocat a la seva ciutat natal. Però no era aquesta la professió que convenia al seu temperament; s'hi trobà tan descentrat, tan fora de lloc, que arribà al límit de la desmoralització i en un moment de depressió s'engegà un tret al cap per suïcidar-se, però el nerviosisme feu que la bala només el ferís lleument. Guarit de la ferida se sentí tot un altre i als 27 anys retornava a la universitat per posar-se a estudiar una nova carrera. Trià medicina i botànica. El 1839 n'obtenia el doctorat i el lloc de professor adjunt de botànica a la universitat de Jena, on exercí fins el 1862. Tres anys passà a Dorpat (Rússia) professant en una càtedra de botànica i antropologia que li oferiren. Després s'establí a Dresden on morí a 77 anys.

Va escriure obres de botànica i una memòria de només 32 pàgines que és el que li va donar més celebritat. Era un estudi del sac embrionari de certes plantes fanerògames, però amb unes idees noves sobre la cèl·lula i la seva funció d'unitat bàsica de la vida.

Theodor Schwann (1810-1882)

Nasqué a Neuss, llogarret de la Renània, fill d'un llibreter. Va

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

estudiar primer filosofia i després medicina a Bonn, Würzburg i Berlín. Després d'haver fet d'ajudant de càtedra del seu ex-professor Johannes Müller (1801-58), que l'havia considerat deixeble predilecte, obtingué la càtedra d'anatomia de la universitat de Lovaina el 1838, i nou anys més tard la de Lieja. Va morir a Colònia un any després de Schleiden.

Les seves recerques científiques foren en molts camps de la biologia zoològica: estructura de les fibres nervioses, respiració de l'embrió de la gallina, propietats de la pepsina, contractilitat de les artèries... però el que més celebritat li donaria va ser l'estudi de la constitució cel·lular dels teixits animals, a partir dels seus contactes amb Schleiden.

Schwann i Schleiden es feren amics casualment quan tots dos encara eren estudiants a Berlín. Schleiden encara no havia presentat la tesi doctoral i Schwann començava a ésser l'ajudant de Müller. La idea completa de la teoria cel·lular es pot dir que la devem a aquesta amis-

tat: Schleiden va tenir la primera intuïció i Schwann la va desenvolupar. Era l'octubre de 1838, diu Schwann: "Un dia que dinava amb Schleiden, aquest il·lustre botànic m'assenyalà l'important paper del nucli en el desenvolupament de les cèl·lules vegetals. Vaig recordar tot seguit que jo havia vist un òrgan semblant a les cèl·lules de la corda dorsal del cap-gros de grana i vaig comprendre en el mateix moment la gran importància que tindria el meu descobriment si arribava a demostrar que aquest nucli a les cèl·lules de la corda dorsal de l'animal té el mateix paper que el de les plantes en la multiplicació de les cèl·lules vegetals". I a continuació ens explica com tot seguit els dos biòlegs van anar al laboratori de Schwann i en les cèl·lules del cap-gros Schleiden veié el mateix que havia vist en les plantes. S'arribava, doncs, a la conclusió que en les dos regnes d'éssers vius tot l'organisme no és més que el resultat de divisions successives de cèl·lules. Tant en les plantes com en els animals les cèl·lules es multipliquen de la mateixa manera, essent cada cèl·lula una unitat vital elemental, capaç de créixer, relacionar-se i reproduir-se.

Schwann publicà de seguida la seva cèlebre memòria de

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex en fixar-se en les obres.

Sav 13,1

32 pàgines i Schwann es lliurà metòdicament a descobrir cèl·lules i nuclis en tota mena de teixits animals i a l'any següent publicava el resultat de les seves indagacions: "Investigacions microscòpiques sobre l'analogia d'estructures entre els animals i els vegetals", que era una memòria bastant més llarga que la de Schleiden i amb unes conclusions que anaven una mica més enllà. De la seva exposició, en diu "Teoria cel·lular" perquè es tracta de tot un nou cos de doctrina d'abast molt general: en la cèl·lula hi veu no tan sols la unitat elemental de vida sinó també el punt de partença del desenvolupament individual, perquè l'ou no és més que una cèl·lula que amb successives particions formarà l'organisme sencer.

Ja tenim la ciència de la cèl·lula ben orientada. Però encara falten molts anys de recerques fins arribar al coneixement actual, encara tan imperfecte, adquirit gràcies al microscopi electrònic. El funcionament, és a dir, la fisiologia, d'una cèl·lula és més complex que una gran factoria humana plena de laboratoris; perquè una factoria no és capaç de partir-se en dues de les mateixes característiques sense deixar de funcionar com ho fan les cèl·lules. Això encara no podien preveure-ho els dos descobridors alemanys; tanmateix havien fet donar un pas de gegant a la biologia amb la seva "teoria", que ara sabem que és ciència certa sobre el paper de les cèl·lules.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

Dansa catalana a Terrassa

Últimament i en un període de quinze dies, s'han presentat a la ciutat de Terrassa dos importants festivals de dansa catalana, dels quals han estat protagonistes les agrupacions Esbart Egarenc i Esbart Terrassa. Si bé la temàtica ha estat molt diferent, i també el seu procés de presentació, pot considerar-se els dos recitals, globalment, com un fet remarcable dintre del món de la dansa, ja que han aportat noves produccions —i importants— al repertori.

L'Esbart Egarenc presentà el seu festival de primavera, amb una producció gairebé íntegra del propi esbart, a base de tres parts de danses, amb l'estrena, a la tercera, de la suite "A València, festa", segons una coreografia de Joaquim Navarro i Bonet, música de Mercè Torrents i instrumentació per a cobla i percussió de Jesús Ventura i Barnet, qui al mateix temps va dirigir la cobla intèrpret, La Principal de Barcelona.

Es tracta d'una sèrie de danses de caire valencià, totes elles de nova concepció i fetes com un homenatge al folklore d'aquella terra. És una actitud reconeguda i fomentada pel Congrés de Cultura Catalana, per tal d'enriquir el repertori del nostre folklore. En línies generals, i segons la intenció del coreògraf Joaquim Navarro, és l'actualització, amb música i gest, de danses tradicionals valencianes.

L'Esbart Terrassa va realitzar la seva actuació dintre el cicle de dansa a Terrassa que ha patrocinat la Caixa d'Estalvis de Terrassa, inaugurat el mes de febrer i acabat amb el recital del Terrassa. La part principal del programa la constituïa l'estrena de l'escenificació de la música "Verges 50", de Lluís Llach, evocadora de diferents fets de la terra del cantant. Amb una coreografia expressament sotmesa a la força de la música, sense pretendre disminuir-la sinó ben al contrari, remarcant-la més encara, Lluís Puig i Gordi, director de l'Esbart Terrassa, ha creat un espectacle de dansa catalana, on el vestuari de Maria Carbonell, precís i expressiu, participa al total dels resultats obtinguts. "El vent", "El mercat a la plaça", "Els carros", "L'escola" i "La processó", són els moments plasmats en imatges segons la música de Lluís Llach.

Ho repetim: dos magnífics festivals de dansa a Terrassa, que la situen en una línia excel·lent dintre el moviment cultural català.

Del 4 al 7 d'agost

Andorra: Curs d'història del gravat a Occident

Història del gravat

El curs que se celebrarà a Encamp començarà amb la història del gravat a Occident. Viusà hi analitzarà les grans personalitats de Dürer, Rembrandt, Goya, Picasso, o els grups coherents, com és ara l'anomenada Escola de Fontainebleau, o dels singulars, com Seghers o Piranesi.

L'any vinent, aquest curs estendrà el seu ensenyament al gravat oriental. No obstant això, ja de bon començament es prestarà una atenció especial a les noves tècniques que s'obren pas a partir de l'any 1945. "Fa pocs anys que hi ha cinc o sis noves tècniques que no tenen res a veure amb les antigues o que es van desprent d'aquestes, molt poc difoses i de les quals, sobretot a Barcelona, per exemple, se'n sap molt poca cosa. Encamp tindrà l'honor de convertir-se en la plataforma, en el propagador d'aquestes noves tècniques", ha manifestat Manuel Viusà.

Activitat estable

El Comú d'Encamp i la

Fundació Núria Viusà i Meritxell Flogny tenen la intenció de transformar aquest curs d'estiu en una activitat estable que donaria peu a la creació d'una centre de gravat que comencés amb el molí paperer, que fabricués el paper a mà, continués amb les premses per a editar-lo i creés un sistema d'edició d'estampes, no d'una manera original, sinó com el que ja existeix a Nova York, on hi ha l'Institut Prat, que edita ell mateix les estampes dels seus alumnes. El centre Prat, de Nova York és també una fundació i ocupa cinc pisos d'un gran immoble de la ciutat més populosa dels Estats Units de Nord-amèrica.

El Comú d'Encamp i la fundació tenen també la intenció de crear una biblioteca internacional de llibres que tractin del gravat. Cal tenir en compte que, a tot l'Estat espanyol, no hi ha publicats més de deu o dotze títols que parlin de gravat.

Andorra, amb aquest nou projecte, s'obre a uns nous horitzons que contribuiran a donar-li més volada en el món cultural.

COSTUMS I TRADICIONS

Els dos sants "Pere de Rodes"

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

Per un treball d'investigació que no ve al cas, he hagut de consultar diversos llibres i documents relacionats amb determinats monestirs i santuaris. Justament un abadologi m'ha fet recordar una tradició referida a Sant Pere de Rodes (o de Roda).

Segons la llista dels abats refeta per Antoni Pladevall el tercer fou un tal Pere Agotarxi; el quart, un Pere a seques. I encara dos Pere més igualment sense cognom. A la llista dels abats comendataris, hi trobo un altre Pere, cardenal titular de Sant Ciriac i un Pere Joan Desguell.

Situats, doncs, aquests abats que duïen el nom de l'apòstol-pedra de l'Església, anem a referir la tradició.

Les coses ocorregueren en els reculats segles quan les incursions dels pirates moros per les nostres costes estaven a l'ordre del dia. D'aquelles incursions han restat llegendes, pàgines històriques i fins testimonis petrins com les torres de guaita i de refugi, dites popularment "torres dels moros". Al crit dels guaites, de: Moros a la costal! la gent cuitava a cercar protecció terra endins.

Els moros no respectaven res. Saquejaven, mataven, cremaven, violaven i s'enduien captius indiscriminadament. Per això, en una incursió a la Costa Brava —que aleshores no en tenia encara el nom— capturaren homes, dones i criatures a la badia de Roses.

No cal dir com gemegaven, ploraven i es consumien de pena i de tristor els pobres captius. Sabien que el seu destí era un dur esclavatge en el millor dels casos; en d'altres, el martiri i la mort. Només un noieta al qual no havien engrillonat ni encadenat per massa petit, anava d'un lloc a l'altre animant els dissortats.

El cap dels pirates va preguntar-li perquè no jugava com feien arreu els altres nens. El vailet va respondre que Déu li havia confiat la missió d'aconhortar els companys de captiveri. El moro primer es posà a riure; després s'enfurià i més tard es preocupà. No podia dormir pensant en aquella resposta. Insistí durant alguns dies i sempre obtenia el mateix resultat. Acabà interessant-se per aquell Déu que donava força als captius. I gràcies a les converses amb el noi fou tocat per la Gràcia. Així preguntà al marrec com es deia i en contestar-li que Pere, digué:

—Jo també me'n diré, abraçaré la teva fe i seguiré la llum del teu Déu.

Així fou. Alliberà els captius i reclutà d'entre la gent els qui volgueren seguir-lo per anar a la muntanya Verdura a dedicar-se a la vida monàstica. Ell fou —segons la tradició— el fundador del monestir i el primer abat. El segon fou en Peret, el minyó que li havia obert els ulls a la fe. Per això en aquelles terres, els sants de més devoció han estat sant Pere i sant "Peret" de Rodes.

El Vendrell

VI Festival Pau Casals

Fa sis anys que la capital del Baix Penedès, el Vendrell, i sobretot la seva platja, Sant Salvador, celebren un festival de música ja esdevingut famós. Com tothom sap el Vendrell es la vila nadiua del gran violoncel·lista Pau Casals i Sant Salvador el lloc on estiujava i hi tenia un casa al costat del mar. Aquesta casa avui convertida en museu d'un extraordinari interès tan pel seu caràcter artístic com sentimental, i uns terrenys veïns són el patrimoni de la Fundació Casals. En els esmentats terrenys hi ha estat construït un excel·lent auditori on d'ençà de fa sis anys s'hi celebra el festival de música. Enguany va començar ahir, dissabte dia 26, amb un concert a càrrec del gran flautista francès Jean Pierre Rampal acompanyat del pianista Denis Evesque.

El festival celebrarà set concerts més i és perllongarà fins al 27 d'agost amb un extraordinari concert a càrrec de l'orquestra de cambra "I Musici". Entremig intervindran la Coral Sant Esteve (29 de juliol), el violoncel·lista Vladimir Orloff (2 d'agost), el Trio de Barcelona (6 d'agost), l'Orquestra Simfònica juvenil de Salzburg (9 d'agost), el pianista Mario Monreal (14 d'agost), i The London Virtuosi (16 d'agost).

Complementa el festival els excel·lents concerts d'orgue a la parròquia del Vendrell que organitza el Departament de Cultura de la Generalitat, i que tenen l'entrada gratuïta, amb tres bons organistes: Lucia Riaño (19 de juliol), Andreas Schraeder (7 d'agost) i Bernat Bailbé (26 d'agost). Aquests són sempre a les deu de la nit.

F.C.V.

PREUS ESPECIALS
 en material per colònies,
 escoltisme i campaments
la tenda
 Al vostre servei a: Pau Claris, 118-120 • Teléf. 318 22 38 • 08009 Barcelona
 BARCELONA - MANRESA - MATARO - LLEIDA

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

“La vida espiritual de l'home, i més que més la del cristià, supera totes les altres formes de vida; sempre pot «créixer» i mai no mor”.

(De l'homilia del Dr. Masnou, en l'Eucaristia de la Trobada catalana de Manresa).

Alegria

L'alegria és el sol de l'ànima, un signe de riquesa interior i una font de pau. Déu és alegre perquè és amor i portador d'esperança. Estimar amb fe sempre comporta alegria.

L'amor n'és l'arrel i el somriure la flor, i el goig del fruit madur i saborós. “Un sant trist és un trist sant” —deia Teresa de Jesús. Els cristians no hem d'estar tristos.

La primera comunitat cristiana vessava la joia rebuda per l'alè de l'Esperit, la celebrava en l'Eucaristia i la testimoniava en la persecució per causa de Jesús. Se sentia joiosa pel creixement dels germans, alliberats de l'esclavatge de la llei antiga.

Aquella alegria seva era contagiosa. Com ho és la d'un cos sa que creix en plenitud i també la d'un grup ferm i coratjós. Amb l'alegria, l'evangelització és més factible i més fàcil.

És difícil de perseverar en el bé si hom no se sent alegre. L'alegria és un bon termòmetre de salut i d'energia interior. Hi ha alegries que són viscudes i es comuniquen sense fer remor.

És bonic d'experimentar la joia callada de donar-se als altres; de saber acceptar la vellesa i d'avançar cap a la plenitud. Pau VI va escriure un sorprenent document sobre l'alegria, tot i que el seu rostre no la reflectia pas gaire.

L'alegria és lògica i natural quan tot ens va bé. Mostrar-se alegre quan les coses trontollen —si no s'és un inconscient— és un signe de fermesa interior. En les hores de tristesa, és bo de fer un balanç del què ens entristeix i cercar, a soles o en grup, com superar la tristesa i recobrar la joia de bell nou.

Si volem créixer, hem de viure joiosos, gaudint i transmetent alegria. Tant de bo que un dia se'ns digui:

—“Vine, beneït del meu Pare, perquè estava ensopeït i em vas fer riure; estava trist i em vas alegrar!”.

LLUÍS ANTONI

Bones Vacances!

Desitgem als nostres amics, i a tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA, un estiu ben ple de l'alegria que se'ns recomana en aquesta mateixa plana. Que, amb ella i els descans merescut, puguem emprendre el curs vinent amb nou delit i empenta. (Els permetem, també, recomanar-vos que les aprofiteu amb la lectura de bons llibres!).

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Construir el present, tasca de tothom

Sembla ben Palès que tant la societat civil com l'Església s'interessa pel futur, representat pels joves, més que pel passat que hom identifica en la gent d'edat avançada.

Hem demanat el parer d'una persona que treballa activament en els dos camps, el P. Lluís Antoni Sobrero, S.I., actual consiliari diocesà de “Vida Creixent” i molt vinculat, encara, en moviments eclesials on la joventut hi és ben present i activa. Li hem demanat que ens expliqués els motius que el mouen a treballar amb la Gent Gran. Heus ací les seves respostes:

Un país sense joventut està sentenciat. Treballar amb els joves i al seu servei és urgent. Però cal tenir present que hi ha, i continuarà havent-hi cada cop més, un grup creixent de persones grans. Aquestes són també, com els joves, éssers humans amb drets i deures, i fills de Déu fins arribar a la plenitud de vida. No podem ser oblidats!

—No se'ls oblidat pas! D'ençà d'aquells “Homenajes a la Vejeza” d'anys enrere, s'ha progressat molt a fer obres positives a favor d'elles, no li sembla?

—Sí, però la Gent Gran no ha de ser únicament subjecte “passiu”, capaç tan sols de rebre atencions i afecte. És, encara, subjecte “actiu” i “creatiu”, segons les seves possibilitats. Reconèixer això, és un acte de justícia i que els mateixos interessats ho facin valer és un dret que tenen i que no se'ls sol reconèixer sinó, només, en teoria, no pas a la pràctica. És necessari, doncs, que la Gent Gran s'agrupi i es faci present allà on calgui.

—Parla de dret i de justícia; vol dir que la Gent Gran hauria de mobilitzar-se, fent actes reivindicatius?

—No es tracta únicament de reivindicar drets sinó de donar testimoni d'existència i demostrar que encara ens sentim responsables per fer tot el que estigui al nostre abast, amb fe, esperança i estimant a tothom.

—Un bon programa, tanmateix! Però qui pot dur-ho a terme?

—“Vida Creixent” respon a aquesta realitat de presència i d'acceptació de responsabilitats.

No som una agrupació, sinó un moviment que té un sentit dinàmic que treballa sense finalitats temporals, o temporitzades, ni en accions concretes assistencials o culturals, però que anima els seus membres per què les assoleixin i les practiquin, com a apostolat i servei.

—Acaba de definir “Vida Creixent” com un moviment que té un sentit dinàmic: Quin és aquest dinamisme, com l'organitzen?

—Per mitjà de grups, de 10 a 15 persones, els quals són ben lliures per fer al seu aire allò que els correspon de fer. El Secretariat

El pare Sobrero creu que la gent no ha de ser oblidada.

diocesà els ofereix orientacions i els facilita materials, dels quals cada grup ha de veure com treure'n un millor profit.

L'animador del grup té la missió d'encoratjar i canalitzar actituds de servei. Tothom qui ho vulgui pot ser-ne membre i no estan obligats a cap quota fixa ni obligatòria. Les aportacions, per satisfer les despeses indispensables, són esporàdiques i voluntàries.

—Bé, però en definitiva quines novetats aporta el moviment a les moltes activitats que ja es fan entre la Gent Gran?

—A través dels nostres grups mirem d'ajudar-nos a ser més cristians i ajudar a la cristianització del nostre entorn. Intentem de ser el llevat que ajudi a fermentar la massa...

Els dirigents, o responsables, de “Vida Creixent” faciliten als grups els mitjans de formació, de cara al “creixement” individual i col·lectiu i per a una major responsabilitat dels laics en l'Església.

—Veig que parla de “laics responsables”; vol dir que “Vida Creixent” és un moviment regit per laics, o persones seglars?

—En certa manera, sí. Però la presència dels preveres ens és necessària com a Consiliaris del moviment i dels grups, encara que la seva tasca no és pas la de decidir ni executar, sinó la de tenir cura del que correspon al seu ministeri presbiterial; ser guies i pastors de la Paraula i ministres del perdó i de l'Eucaristia.

—I, en quin medi es mouen els seus grups? Tenen algunes altres activitats, a part de les seves reunions?

—La nostra tasca es desenvolupa entorn de la parròquia o d'altres institucions o poden ser totalment autònoms. En començar el

curs es té l'Assemblea General, en el transcurs del qual, a part de les reunions de grup, se celebren tres Recessos, unes Trobades periòdiques amb els animadors de grup i unes sessions de formació i, encara, Trobades generals de Gent Gran, la qual cosa dóna el necessari i convenient caliu d'Església, Poble de Déu en marxa.

—I qui ho “governa”, tot això? Qui marca les directrius del moviment?

—Tenim el Secretariat diocesà que, junt amb el Coordinador i el Consiliari, agrupa els membres del moviment que estan al servei de tots. I sempre és benvingut el qui vulgui venir a participar-hi. Tot suggeriment, iniciativa, o qualsevol dubte, és estudiat pel Secretariat que mira d'evitar cap anquilosament sinó, al contrari, dinamitzar al màxim la nostra actuació.

—Pel què diu, sembla que abasten moltes coses?

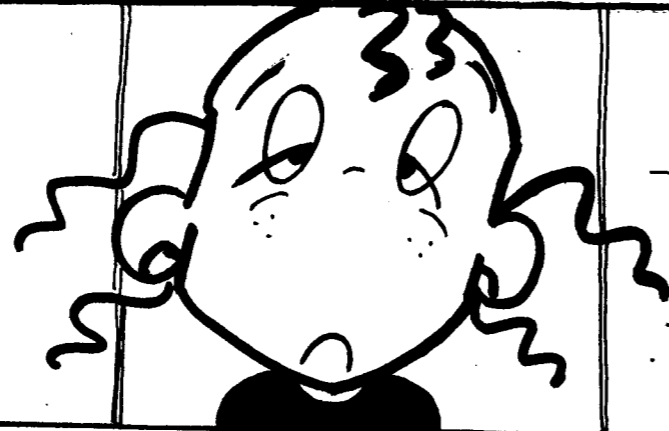
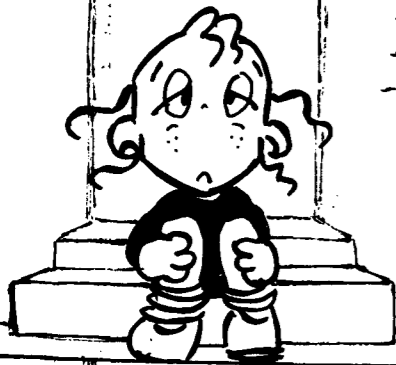
—La tasca de “Vida Creixent” no consisteix a fer moltes coses. Simplement, mirar d'empènyer els seus membres per què, com a cristians i ciutadans, facin tot el que puguin a títol personal o en nom d'alguna altra entitat a la qual pertanyin.

Nosaltres el que cerquem és romandre en l'amor de Jesús i estar disposats als altres en un caliu d'amor sincer. Menats per l'Esperit, volem “créixer”, sobretot en qualitat interior i en fruits durables i restar oberts sempre a la voluntat de Déu.

Amb això, hem de donar la conversa per acabada, tot agraït molt al P. Sobrero que, malgrat les moltes ocupacions que ha d'atendre, ens hagi dispensat aquesta estona de diàleg aclaridor i ple d'esperança pel futur de la nostra Gent Gran.

La Baldufa

ESTIC MOLT MALEN-
CONIOSA.

L'EUDALET
SERÀ FORA TOT
EL DIA

EL
TROBO A
FALTAR
MOLT

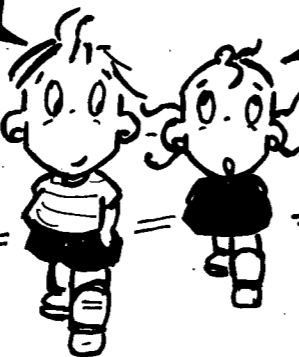

BALDUFA!

EUDALET!

¡TU QUÈ
HAS
FET?

AH! HE TIN-
GUT EL DIA TAN
OCUPAT QUE
GAIREBÉ NO
HE NOTAT QUE
ERES FORA.

MOUSE

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Año V N.º 314

Històries d'Eixerits

No sé com dir-ho

Per una banda, tinc por de fer el préssec, de passar-me, que penseu que és un rotllo. Però, per l'altra, sento necessitat de dir-ho. Sincerament, en guardo un record tan bonic!

Doncs bé, la cosa va anar així: Eren les set de la tarda.

Jo, tot menjant-me un gelat d'allò més bo, em passejava pels estrets i petits carrers d'aquest poblet on estem passant uns dies de vacances. Encara no sé com vaig anar a parar a la plaça de l'església. Aquesta plaça m'agrada perquè hi ha molts arbres i molta ombra.

Em vaig asseure en un banc de pedra: passava gent, en un altre banc hi havia un avi fumant en pipa, uns coloms, buscant no sé pas què per menjar, espicaçaven a terra...

Tot d'una, vaig veure el mossèn que obria les portelles de la porta de l'església, i després se n'anava carrer enllà. Tot seguit vaig sentir un desig molt fort d'entrar i... vaig fer-ho. A dintre, hi havia un silenci total. Em semblà que Déu estava molt a prop meu i que li havia de parlar. Vaig resar. Vaig parlar amb Jesucrist. Vaig comprendre que, ja des d'ara, la felicitat i l'alegria de la meua vida depenien també de la meua amistat amb Déu.

Vaig sortir content. Després ens vàrem trobar amb la colla, i vàrem anar a córrer carrers tot xerrant i explicant coses.

Jo pensava: Avui, Jesús, és també un de la colla. I no devien saber perquè se m'escapava el riure per sota el nas.

L'Eixerit

QUINA ÉS
LA CURSA
ATLÈTICA
QUE FA
SUAR?

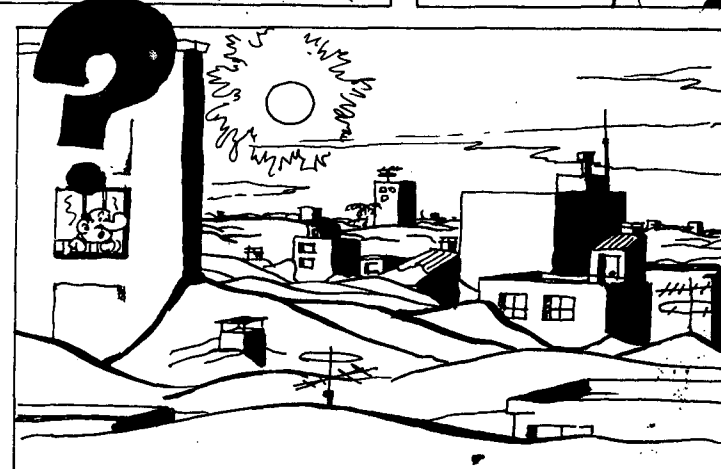
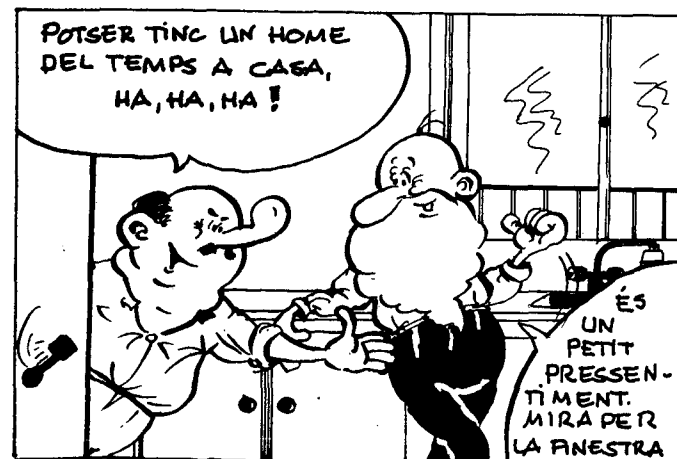
EH?

ELS
CONCURSOS
DE
A VEURE
QUI ES MEN-
JA EL GELAT
MÉS
DEPRESSA.

ÉS CLAR!

EN BADOSA i EN BASORA

Jesús ens parla

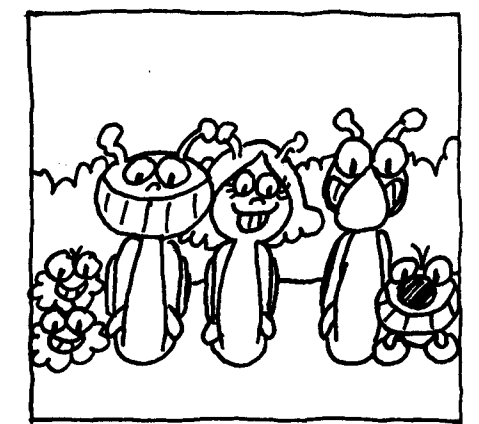
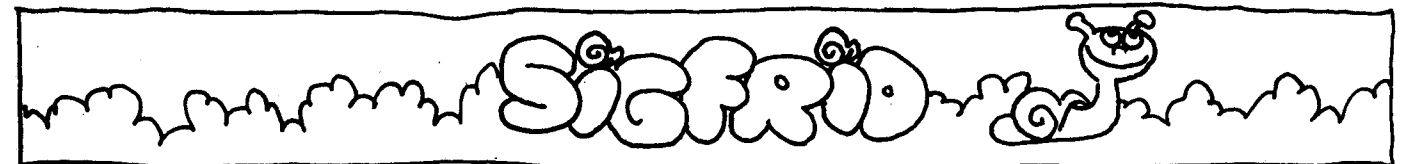
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Lluç, capítol 11, versets del'1 al 13 (Lc. 11:1-13).

Reflexionem: 1. Jesús no ha dit solament que calia pregar; ell mateix, sovint, passa llargues hores pregant. Més encara, ell mateix dictà la pregària del Parenostre, síntesi de tota bona pregària: Lloar el Pare i desitjar que es faci realitat el seu Regne; demanar-li allò que ens cal, sobretot, que ens perdoni els pecats i ens faci lliures i forts per vèncer el mal.

2. Déu sap les nostres necessitats, però respecta la nostra llibertat i desitja que li expressem els nostres desigs obertament. Déu vol el nostre bé com a persones i com a fills de Déu. Nosaltres, doncs, hem de fer de la pregària un camí d'encontre amb el Senyor, per demanar-li allò que més afavoreixi la realització, en la veritat i en la bondat, de la nostra vida.

3. Si nosaltres sabem escoltar quan volem les peticions de les persones, molt més Déu, Pare bo, font de tot Amor i de tota Vida, escoltarà les pregàries d'aquells que hem estat fets fills seus.

El mossèn

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

DIBUIXANT art finalista, selecció colors, muntador i maquetista expert. Contracte mercantil.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

CAP ADMINISTRATIU, balanços, cta. resultats, mecanització. Contracte Mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

ADMINISTRATIU i oficial electricitat. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-time, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

SENYORA tenir cura de nens o vells i feina. Contracte Mercantil.

ADMINISTRATIU lliure servei militar, carnet de conduir, coneixement mecànica moto-cotxe, per a oficina, magatzem, etc. Tel. 303 21 60.

ADMINISTRATIVA auxiliar, recepcionista. INEM 46.316.396.

DELINEANT industrial, amb coneixements d'anglès. INEM 38.072.273.

AUX. admin., informàtica, mecanografia, psicologia. O bé classes EGB. Zona Urquinaona-Rambles-Pg. St. Joan. INEM 37.291.172.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clínica titulada INEM 37.233.125.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU auxiliar comptable i caixa. INEM 19.475.446.

CAMBRER, o neteja general. INEM 38.082.106.

LOGÍSTICA expedicions cap magatzem. Control stocks. Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

COSIDORA neteja i planxa. Contracte mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

AJUDANT arts aplicades i oficis artístics amb experiència; mitja jornada. Contracte mercantil.

DEMANDES

PERSONES qualsevol edat i sexe treball fàcil, encara que jubilats, sentin anhels de treballar per amor a Déu per despertar i revitalitzar la fe al pròxim, necessiten en Servei Catòlic d'Informació. Apartat de Correus 2.168 Barcelona.

VARIS

SOLTERA, distingida i delicada, cerca persona fins 46 anys. Educat i sensible per establir matrimoni cristià. Apartat Correus 94117.

COMPRO: "Sacerdos", missals, devocionaris, goigs, estampes, novenes, escapularis, etc. Antoni. Tel. 726 44 14 nits.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

PINTEM, estuquem i empaperem. Millor servei, millor qualitat i millor preu. Pressupost sense compromís. J. Fontanals. Tel: 376 04 95 (de 5.30 a 8).

MESTRE E.G.B. ciències naturals, mates, amb experiència. Certificat de català i Logo. Tel. 236 65 65.

RECEPCIONISTA o bé ajud. a persones d'edat, de tracte afable. Tel. 232 00 82 Montserrat.

DISSENYADORA DE MODA o ajudant de dissenyadora diplomada de 18 anys a I.D.E.P. Tel 887 05 11 (de 6 a 7).

TEAS
Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

VENDES

FINQUES GUANTER (A.P.I.)
VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants.
FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

XESC SOLIU
"EL SENY D'UN POBLE"
Demaneu-lo a la vostra llibreria.

ENCREUATS Per ROSA COLLELL

FOTO		FOTO: ACTIVITAT EXERCICI MORAL SUVA PROFFES		CENT PIETOSA	
ATAVE REVERENDI ASSOCIACIÓ NACIONAL PERQUITES		CONSONANTS CERTA POHA PRUO ESTI POLAT.		PEÇA QUE FUNCIONA ANO EL PEO. TRANQUILLITAT DE L'ÀNIMA.	
POBLE NATAL DE JERENIDIS PREPOSICIÓ		CONSONANTS CERTA POHA PRUO ESTI POLAT.		DIGNITAT DEL PAI NATI. HAVI DE LES 24 HORES	
CONJUNCIÓ		OCULTA.		TROB DE MCA QUE PER MADALLES INFANTS PI. SUGU PERA TALS.	
ADORN.		NATURAL D'UNA DE LES PARTS DEL MÓN. LLETJA GRECA		EINA AGRÍCOLA DELS NATIUS INDIS.	
METALL FI. LLOANCA.		NOI SOLTER. DEL GREC MUSCOL.			
		OFEGA			

L	O	I	A	X					
L	O	R	D	A	C				
R	D	E	A	L	C				
D	A	C	A	N	C				
A	S	A	M	A	P	Z	A	L	
A	F	I	A	T	I	F	A	D	G
F	A	I	A	G	O	T	O	N	D
O	I	A	T	A	S	T	R	O	T
I	N	G	A	R	D	R	A	P	E
A	C	A	I	X	A	R	A	T	C

JEROGLÍFIC Per SNOB

AQUEST AUTO NO ÉS PARTICULAR... **XI** Solució al 356 ÉS FELIÇ ÉS FELI Ç

FILATÈLIA Per JOSEP ESCALADA

FILATÈLIA Per JOSEP ESCALADA

Els primers segells soviètics no varen sortir fins passat un any després de la Revolució d'Octubre del 1917, en la instauració de la República Socialista Federal Soviètica de Rússia (RSFSR). Corresponen als números 137 i 138 del Catàleg Yvert. Durant molt de temps, en diferents catàlegs, foren considerats —equivocadament— com segells emesos pel Govern Provisional de Kerenski. Quan l'any 1918 els Correus Russos varen voler commemorar el primer Aniversari de la Revolució d'Octubre, ho feren amb el dibuix de la il·lustració (Yvert 137). Els dos segells a què fem referència són els dos únics segells que porten el mot "RUSSIA" (POCCP). La inflació de l'època fou la causant que els dos segells tinguessin un escàs ús postal, tota vegada que l'import del franqueig de la correspondència no corresponia als facials.

La fi dels dos segells fou molt diversa. Primerament foren sobre-carregats per tal d'aprofitar-los com a segells de taxa (Yvert 1-8); després com a segells de beneficència (Yvert 157-158), i també com a percepció de taxa sobre els canvis filatèlics (Yvert Usos Especials Nos. 1-2 i 21-30).

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. 08007 - Barcelona

NOM .....
ADREÇA .....
POBLACIÓ ..... Tel. ....
PREU LÍNIA ..... SETMANES .....

----- 100 ptas.
----- 200 ptas.
----- 300 ptas.
----- 400 ptas.
----- 500 ptas.
----- 600 ptas.
----- 700 ptas.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. 08007 - BARCELONA

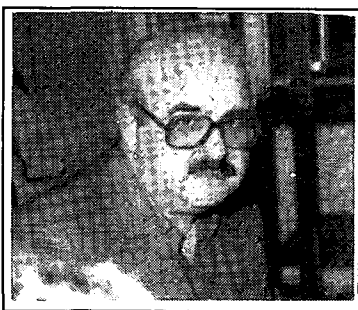

DIUMENGE - 27

10.45 Matinal a TV3. - Concert.
12.45 Fi d'emissió.
15.00 Telenotícies.
15.30 Charlie Brown i Snoopy.
16.00 La pel·lícula del diumenge:
"El Comte de Montecristo".
17.30 Els supertrònics.
18.30 Plats de nata.
19.00 Botó fluix.
19.30 La gran vall:
"El màrtir".
21.00 Telenotícies.
21.30 Tenko - Cap. 25.
22.30 El show de Kenny Everett.
23.00 Esports en acció.
00.15 Fi d'emissió.

DILLUNS - 28

13.45 TV3, segona vegada.
"El Món del Cinema".
14.30 Telenotícies.
15.15 Carson i Carson, advocats. 14
19.15 Avanç informatiu.
19.20 Laurel i Hardy.
19.50 Joc de ciència.
20.20 Filiprim.
21.00 Telenotícies.
21.30 Informatiu cinema.

22.00 Cinema 3:
"Herois".
23.55 Telenotícies nit.
00.10 Arsenal.
01.05 Fi d'emissió.

DIMARTS - 29

13.45 TV3, segona vegada - Joc de Ciència - 30 minuts.
14.30 Telenotícies.
15.15 Carson i Carson, advocats.
Cap. 15.
19.15 Avanç informatiu.
19.20 Fes Flash.
19.50 Ravioli:
"Enyorança".
20.20 Filiprim.
21.00 Telenotícies.
21.30 Hotel Fawly. Cap. 6.
22.00 Perry Masson:
"El cas del diari robot".
23.00 Històries imprevises.
23.30 Telenotícies nit.
23.45 Jazz.
00.30 Fi d'emissió.

DIMECRES - 30

13.45 TV3, segona vegada - Trossos - Curar-se en salut.
14.30 Telenotícies.
15.15 Carson i Carson, advocats.
Cap. 16.
19.15 Avanç informatiu.
19.20 Fes Flash.
19.50 Ravioli:
"Una segona àvia".
20.20 Filiprim.
21.00 Telenotícies.
21.30 Magnum:
"L'un per l'altre".
22.30 Pel·lícula:
"El sexe i la noia soltera".
00.20 Telenotícies nit.
00.35 Fi d'emissió.

DIJOURS - 31

13.45 TV3, segona vegada. Informatiu cinema. Galeria oberta.
14.30 Telenotícies.
15.15 Carson i Carson, advocats.
Cap. 17.
19.15 Avanç informatiu.
19.20 Fes Flash.
19.50 Ravioli:
"Solo per a en Pepe".
20.20 Filiprim.
21.00 Telenotícies.
21.30 Les claus de vidre:
"Amunt els pobres de la terra".
22.15 A tot esport.
23.45 Telenotícies nit.

24.00 Dimensió desconeguda.
24.00 Fi d'emissió.
00.30 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 1

13.45 TV3, segona vegada. A tot esport.
14.30 Telenotícies.
15.15 Carson i Carson, advocats.
Cap. 18.
19.15 Avanç informatiu.
19.20 Fes Flash.
19.50 Ravioli:
"Gallines per a tothom".
20.20 L'ofici d'aprendre.
21.00 Telenotícies.
21.30 Jonny Staccato:
"Assassinat a crèdit".
22.00 Tot queda en família:
"Un cap de setmana sense nens".
22.30 Trossos.
23.00 El món del cinema.
23.45 Telenotícies nit.
24.00 Cinema de mitjanit:
"Lliris trencats".
01.35 Fi d'emissió.

DISSABTE - 2

15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 Buck Rogers en el segle XXV.
17.00 Els rius.
18.00 El llibre de Guinness dels rècords mundials.
18.30 Bruixots i guerrers.
19.30 Música vista.
20.30 Natura en profunditat.
21.30 Chicago:
"Epidèmia".
22.30 Galeria oberta.
00.45 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 27

8.30 Concert.
9.30 La nostra setmana.
10.30 Santa Missa - El dia del Senyor.
11.30 Poble de Déu.
12.00 Estudi estadi.
15.00 Telediari 1.
15.35 Els diminuts:
"Vamos de safari".
16.05 Autopista vers el cel:
"El buen doctor".
16.55 Si ho se, no vinc.
17.55 Els arxius del temps:
"El retorno de las sombras".
18.30 Tour de França.
19.00 De 7 en 7.
19.30 Punt de trobada.
20.30 Curses de cavalls.
21.00 Telediari - 2.
21.35 La cançó trista d'Hill Street:
"A las armas".
22.35 Acta general de Xile.
23.35 Estudi estadi.
00.35 Comiat.

DILLUNS - 28

7.30 Bon dia.
9.05 Posada a punt.
9.40 La font de pedra: Ep. 1.
10.20 De 7 en 7. (Rep).
10.45 Punt de trobada. (Rep).
11.40 Dinastia - Ep. 140.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 El món submarí (1).
12.45 Al caliu de la Feliu.
13.15 El príncep regent.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 El gran heroi americà:
"Las noticias de las once".
16.30 Dinamo.
17.00 MASH:
"Querido tío Abdul".
17.30 La tarda, vaja tarda.
18.25 Avanç telediari.
18.30 L'espill màgic.
19.30 D'ací i d'allà.
20.00 Consum.
20.30 Estiu 8.30, PM. Magazine.
21.00 Telediari - 2. Punt i apart.
21.45 Tot queda a casa.
22.15 Corrupció a Miami:
"La ley del contrabandista".
23.10 L'Espanya herètica.
24.00 Telediari - 3.
00.30 Telesport.
00.40 Comiat.

DIMARTS - 29

7.30 Bon dia.
9.05 Posada a punt.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra. Ep. 2
10.05 Tocata (Rep).
11.00 En la natura. (Rep).
11.30 Dinastia. Ep. 144.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 El món submarí (5).
12.45 Al caliu de la Feliu (5).
13.15 El príncep regent (5).
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 Sessió de tarda:

10.20 Si ho se, no vinc. (Rep).
11.20 Consum. (Rep).
11.45 Dinastia - Ep. 141.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 El món submarí (2).
12.45 Al caliu de la Feliu (2).
13.15 El príncep regent (2).
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 El gran heroi americà:
"La resurrecció de Carlini".
16.30 A mitja tarda.
17.30 La tarda, vaja tarda.
18.25 Avanç telediari.
18.30 Els electrofollets.
19.00 Objectiu-92.
20.00 Els comptes clars.
20.30 Estiu 8.30, PM. Magazine.
21.00 Telediari - 2ª ed. Punt i apart.
21.45 Plató buit.
22.45 Via mala - Ep. 2.
23.40 A portada.
00.10 Telediari - 3.
00.40 Telesport.
00.45 Testimoni.
00.50 Comiat.

DIMECRES - 30

7.30 Bon dia.
9.05 Posada a punt.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra. Ep. 3
10.10 Plat buit. (Rep).
11.10 Val més prevenir. (Rep).
11.40 Dinastia. Ep. 142.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 El món submarí (3).
12.45 Al caliu de la Feliu.
13.15 El príncep regent (3).
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 El gran heroi americà:
"Dragones y mazmorras".
16.30 Tocata.
17.30 La tarda, vaja tarda.
18.25 Avanç Telediari.
18.30 Els ossos amorosos.
19.00 Planeta imaginari.
19.30 L'art de viure.
20.00 Lletxa menuda.
20.30 Estiu 8.30, PM. Magazine.
21.00 Telediari - 2. Punt i apart.
21.45 Vent, fusta i fang. Cap. 3.
22.15 Sessió de nit:
"Callejón sin salida".
00.15 Telediari - 3.
00.45 Telesport.
00.55 Comiat.

DIJOURS - 31

7.30 Bon dia.
9.05 Posada a punt.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra. Ep. 4
10.15 Fi de segle. (Rep).
11.35 Dinastia. Ep. 143.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 El món submarí (4).
12.45 Al caliu de la Feliu (4).
13.15 El príncep regent (4).
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 El gran heroi americà:
"Experimento genético".
16.30 En la natura:
La platja".
17.00 La superàvia.
17.30 La tarda, vaja tarda.
18.25 Avanç telediari.
18.30 El kiosk.
19.30 Dintre d'un ordre.
20.00 Al mil per mil.
20.30 Estiu 8.30 PM. Magazine.
21.00 Telediari - 2ª ed. Punt i apart.
21.45 La sang dels altres:
Ep. nº 1.
22.45 Teatre:
"Procés a Besteiro".
00.55 Telediari - 3.
01.25 Telesport.
01.35 Comiat.

DIVENDRES - 1

7.30 Bon dia.
9.05 Posada a punt.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra. Ep. 5
10.05 Tocata (Rep).
11.00 En la natura. (Rep).
11.30 Dinastia. Ep. 144.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 El món submarí (5).
12.45 Al caliu de la Feliu (5).
13.15 El príncep regent (5).
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 Sessió de tarda:

"Llévame contigo".
17.25 La tarda, vaja tarda!
18.25 Avanç telediari.
18.30 Sherlock Holmes.
19.00 Un país de sagitari.
19.30 Al galop.
20.00 Val més prevenir.
21.00 Telediari - 2ª ed. Punt i apart.
21.45 Entre amics.
23.20 L'investigador.
00.15 Telediari - 3.
00.45 Telesport.
00.55 Comiat.

DISSABTE - 2

9.00 Barenboim.
9.30 La nostra setmana.
10.00 Al mil per mil. (Rep).
10.30 La bola de vidre.
12.00 Entre amics. (Rep).
13.20 Loteria.
13.30 Gent jove.

15.00 Telediari - 1.
15.35 Els petits.
16.05 Primera sessió:
"Ché, que loco!".
17.45 La pantera Rosa.
18.10 Ja se que tens promès.
19.00 De pel·lícula:
"El cine de verano" (II).
19.30 Espanya a l'Antàrtida:
Ep. 4 i últim.
20.00 La fugida de Colditz:
"L'home excèntric".
21.00 Telediari - 2.
21.35 Informe setmanal.
22.45 Dissabte cinema:
"Austerlitz".
01.00 Comiat.

DIUMENGE - 27

10.30 Santa Missa.
11.30 Miramar esportiu.
14.00 Recull informatiu.
15.30 Connexió amb Madrid.
15.30 Transmissió esportiva.
17.00 Estrenes TV:
"Ay de tí, Harry".
18.35 Candy, Candy.
19.00 Moments.
20.00 Freud. Ep. 2.
21.00 Ni en viu ni en directe.
21.25 El dominical.
22.30 Diumenge cinema:
"La muerte en este jardín".
00.25 De moda.
00.55 Comiat.

DILLUNS - 28

17.00 Les aventures de Pepero.
(19 i 20).
17.45 Tres i no res (17).
18.15 A la tercera va la vençuda.
18.35 Pleitaguensam.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Agenda informativa.
19.15 Mans artesanes.
19.30 Alicia al país de les meravelles.
20.00 Musical.
21.00 La nit del cinema espanyol:
"Muerte de un ciclista".
24.00 Últimes preguntes.
00.30 Metròpolis.
01.00 Comiat.

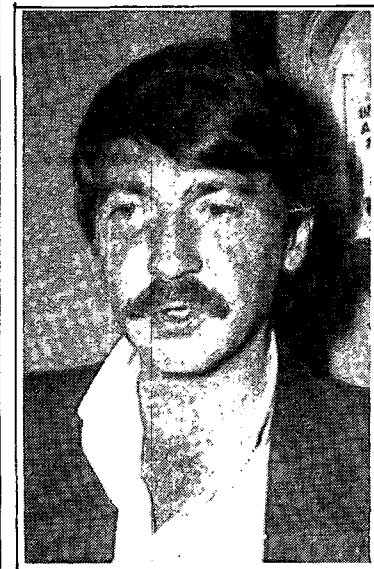
DIMARTS - 29

17.00 Les aventures de Pepero.
(21 i 22).
17.45 Tres i no res (18).
18.15 A la tercera va la vençuda (3).
18.35 Pleitaguensam.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Agenda informativa.
19.15 Mans artesanes.
19.30 Alicia al país de les meravelles.
20.00 Planta baixa.
21.00 L'arca de Noe.
21.25 Glitter:
"Padre e hijos".

22.10 Documents:
"Flamenco a las 5 y cuarto".
23.10 Pop rock.
23.40 Tendido cero.
00.10 Metròpolis.
00.40 Comiat.

DIMECRES - 30

17.00 Les aventures de Pepero.
(23 i 24).
17.45 Tres i no res (19).
18.15 A la tercera va la vençuda (4).
18.35 Pleitaguensam.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Agenda informativa.
19.15 Mans artesanes.
19.30 Alicia al país de les meravelles.
20.10 Sota el mateix cel:
"Banduk".
20.40 Amb les mans a la massa.
21.05 Kate i Allie (Ep. 5).
21.30 Fi de segle.
23.00 Temps moderns.
23.55 Carol Burnett. Ep. 2.
00.20 Metròpolis.
00.50 Comiat.

DIJOURS - 31

17.00 Les aventures de Pepero.
(25 i 26).
17.45 Tres i no res. (20)
18.15 A la tercera va la vençuda. (5)
18.35 Pleitaguensam.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Agenda informativa.
19.15 Mans artesanes.
19.30 Alicia al país de les meravelles.
20.00 A-u-an-ba-buluba-balam-bambu.
21.00 Fila 7.
22.10 Cinema Club:
"Siete pecadores".
23.50 Especial cinema:
"Carlos Saura".
00.20 Metròpolis.
00.50 Comiat.

DIVENDRES - 1

17.00 Palmerstown (4).
17.45 Produccions de TVE a Catalunya.
18.30 Pleitaguensam.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Agenda informativa.
19.15 Mans artesanes.
19.30 Alicia al país de les meravelles.
20.00 Melmelada de futur.
(Nou programa).
20.30 El cinema:
"No toqués la pasta".
22.00 La memòria ferül.
23.00 Jazz entre amics.
24.00 La veu humana.
00.30 Metròpolis.
01.00 Filmoeca TV:
"Gertrud".
03.00 Comiat.

DISSABTE - 2

10.30 Les aventures de Tom Sawyer.
(Ep. 17-18).
11.30 El xou de la família Pera.
12.30 Temes de Catalunya:
"Ebre amunt".
12.30 L'armari dels 7 calaixos.
13.00 Tot és música.
13.30 A la tercera va la vençuda (2).
14.00 Recull informatiu.
15.00 Musical.
15.30 Reportatge.
16.00 Connexió amb Madrid.
16.00 Estadi 2.
20.00 La finestra electrònica.
21.55 Transmissió esportiva.
00.30 Comiat.

